

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

ОБЛІК, АНАЛІЗ І КОНТРОЛЬ МАТЕРІАЛЬНИХ ЗАПАСІВ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

виконала:

студентка спеціальності

071 “Облік і оподаткування”

Зеленчук Іванна Михайлівна

науковий керівник:

к.е.н., доц. Шкроміда Н.Я.

рецензент:

к.е.н., доц. Судук Н.В.

Івано-Франківськ – 2024 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3.
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І КОНТРОЛЮ МАТЕРІАЛЬНИХ ЗАПАСІВ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
1.1. Економічна сутність та значення матеріальних запасів.....	6.
1.2. Класифікація та оцінка матеріальних запасів лісомисливських господарств.....	10.
1.3. Нормативно-правове регулювання облікових, аналітичних та контрольних процесів лісомисливських господарств.....	20.
Висновки до розділу	30.
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ МАТЕРІАЛЬНИХ ЗАПАСІВ ФІЛІЇ “ЯСІНЯНСЬКЕ ЛІСОМИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО” ДСГП “ЛІСИ УКРАЇНИ”	
2.1. Особливості організації бухгалтерського обліку матеріальних запасів. .	31.
2.2. Відображення наявності та руху матеріальних запасів на рахунках бухгалтерського обліку.....	40.
2.3. Контроль матеріальних запасів лісомисливських підприємств: організація і методика.....	49.
Висновки до розділу	58.
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ МАТЕРІАЛЬНИХ ЗАПАСІВ ФІЛІЇ “ЯСІНЯНСЬКЕ ЛІСОМИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО” ДСГП “ЛІСИ УКРАЇНИ” ТА НАПРЯМКИ ЇХ ОПТИМІЗАЦІЇ	
3.1. Оцінка наявності, структури та динаміки матеріальних запасів.....	60.
3.2. Аналіз ефективності використання матеріальних запасів.....	68.
3.3. Шляхи оптимізації матеріальних запасів лісомисливських господарств: стан і перспективи.....	78.
Висновки до розділу	87.
ВИСНОВКИ.....	89.
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	93.
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. У процесі господарської діяльності суб'єкти різних форм власності та галузей економіки використовують виробничі запаси, які становлять важливу частину активів підприємства. Вони займають особливе місце в структурі майна та мають значний вплив на виробничі витрати. Такі активи є необхідними для нормального функціонування підприємств. Оптимальний обсяг виробничих запасів і безперебійне їх постачання гарантують стабільність діяльності та допомагають уникнути ряду ризиків.

Сьогодні облік і аналіз виробничих запасів підприємств потребують нових підходів для вирішення існуючих проблем у їх відображенні в обліку та звітності. У контексті розвитку суб'єктів господарювання та підвищення їх виробничого потенціалу в умовах сучасної ринкової економіки стає важливим ефективне управління матеріальними запасами, для чого потрібна інформація, що формується в системі обліку, аналізу та контролю. Виходячи з вищенаведеного дана тема дослідження є актуальною.

Проблеми обліку, аналізу і контролю матеріальних запасів державних підприємств вивчали наступні вчені: Багрій К. Б., Василенко О. В., Джога Р. Т., Дмитренко А. В., Живко З. Б., Канева Т. В., Кулаковська Л. П., Нашкерська Г. В., Пчіла Ю. В., Хоменко Н. В. та ін. Попри значні успіхи зазначених науковців, деякі питання організації та методики обліку, аналізу і контролю матеріальних запасів з урахуванням як вітчизняного, так і зарубіжного досвіду залишаються предметом подальших досліджень.

Мета і завдання дослідження. Мета роботи полягає у розкритті теоретико-методологічних і організаційно-методичних аспектів обліку, аналізу і контролю матеріальних запасів державних підприємств, а також у формуванні пропозицій щодо напрямів покращення цих процесів.

Для досягнення поставленої мети в дипломній роботі сформульовано наступні завдання:

- дослідити економічну сутність та значення матеріальних запасів;

- систематизувати класифікацію та оцінку матеріальних запасів лісомисливських господарств;
- визначити нормативно-правове регулювання облікових, аналітичних та контрольних процесів в лісомисливських господарствах;
- виокремити особливості організації бухгалтерського обліку матеріальних запасів;
- описати відображення наявності та руху матеріальних запасів на рахунках бухгалтерського обліку;
- розглянути особливості контролю матеріальних запасів лісомисливських господарств;
- здійснити оцінку наявності, структури та динаміки матеріальних запасів;
- проаналізувати ефективність використання матеріальних запасів підприємства;
- розробити шляхи оптимізації матеріальних запасів лісомисливського господарства.

Об'єктом дослідження є система обліку, аналізу і контролю матеріальних запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”.

Предметом дослідження виступає комплекс теоретичних, методичних і організаційних аспектів обліку, аналізу і контролю матеріальних запасів на досліджуваному підприємстві.

Методи дослідження. Для досягнення завдань та поставлених цілей у процесі дослідження застосовувалися основи економічної теорії, діалектичний підхід, а також комплекс спеціалізованих і загальнонаукових методів, таких як аналіз і синтез, теоретичне узагальнення, історичний аналіз, формалізація, моделювання, індукція та дедукція, графічні методи, порівняльний аналіз тощо. Інформаційною основою дослідження стали законодавчі та нормативні документи України, національні стандарти бухгалтерського обліку для обліку матеріальних запасів, роботи українських та закордонних вчених у сфері

обліку, аналізу і контролю матеріальних запасів, а також дані з Інтернет-ресурсів і практичні матеріали досліджуваного підприємства.

Наукова новизна отриманих результатів. Наукова новизна одержаних результатів полягає в теоретико-методичному обґрунтуванні та узагальненні особливостей організації обліку, аналізу і контролю матеріальних запасів, а також запропоновано шляхи оптимізації матеріальних запасів на підприємстві. Досліджено використання методів економічного аналізу для підвищення ефективності управління матеріальними запасами на прикладі господарської діяльності Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”.

Практичне значення отриманих результатів. Практична значущість результатів, отриманих у кваліфікаційній роботі, полягає в тому, що рекомендації та висновки щодо обліково-аналітичних і контрольних процесів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” сприятимуть підвищенню ефективності управління матеріальними запасами.

Апробація результатів роботи. У результаті досліджень на тему “Облік, аналіз і контроль матеріальних запасів державних підприємств ” була видана наукова стаття на тему “Виробничі запаси на підприємствах лісової галузі: труднощі обліку та аналіз їх оборотності” у науковому журналі Бізнес-навігатор (категорія “Б”), Випуск 4 (77). 2024.

Обсяг та структура дослідження. Кваліфікаційна робота містить наступні структурні частини: вступ, три розділи, висновки, перелік використаних джерел та додатки. Основний зміст викладено на 92 сторінках друкованого тексту. Робота складається із 20 рисунків, 15 таблиць та додатків. Перелік використаних джерел налічує 54 найменування, які займають 5 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І КОНТРОЛЮ МАТЕРІАЛЬНИХ ЗАПАСІВ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Економічна сутність та значення матеріальних запасів

Економічна сутність та значення матеріальних запасів становлять важливий аспект функціонування сучасного підприємства. Матеріальні запаси, які належать лісомисливським господарствам, визначаються як фізичні об'єкти або ресурси, які можуть бути використані для задоволення потреб споживачів чи надання різноманітних послуг. Ці запаси охоплюють широкий спектр об'єктів, від інфраструктури та транспорту до технічних засобів і матеріалів.

У сучасних умовах економічної нестабільності та постійних змін у соціально-економічному середовищі, розуміння економічної сутності матеріальних запасів стає ключовим для ефективного управління та забезпечення стійкості цих установ. Ефективне використання та управління матеріальними ресурсами не лише впливає на якість послуг, які надаються, але й має вагомий вплив на економічний розвиток та конкурентоспроможність регіону чи країни в цілому.

Запаси відіграють ключову роль у функціонуванні підприємств, забезпечуючи неперервність їхньої діяльності. Ці резерви гарантують наявність необхідних матеріалів та ресурсів для безперебійного функціонування установи. Наприклад, у лікарнях це можуть бути медикаменти та медичне обладнання, у лісогосподарських закладах – деревина, лісові насадження, а в установах освіти – навчальні посібники та матеріали. В разі виникнення непередбачених обставин або затримок у постачанні, наявність запасів дозволяє уникнути перебоїв у роботі та забезпечити стабільне функціонування [1, с. 76].

Запаси є значущою частиною активів підприємства, і їх облік та оцінка мають суттєвий вплив на фінансові результати та розкриття інформації про її стан.

Узагальнення сутності поняття «запаси» наведено у табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Визначення сутності поняття «запаси» за літературними джерелами

№	Автори	Сутність
1	Н.В. Хоменко [1, с. 47]	Запаси – це всі ресурси, на які існує попит, які наразі не використовуються в виробничому або особистому споживанні. Це можуть бути матеріальні, фінансові, трудові та інші ресурси, які тимчасово не використовуються.
2	А.В.Дмитренко [2, с. 150]	Запаси, як оборотні активи у фізичній формі, є власністю установи і використовуються для забезпечення її функціонування або перебувають у процесі виробництва продукції, виконання робіт чи надання послуг. При цьому припускається, що ці резерви будуть використані протягом одного року.
3	В.О. Василенко, Т.І. Ткаченко [3, с. 68]	Запаси розглядаються як “матеріальні ресурси, що зберігаються як резерви на підприємстві”.
4	Економічна енциклопедія [4, с. 294]	Запаси представляють собою наявність відповідних матеріальних ресурсів, які включають у себе засоби виробництва, предмети споживання та інші цінності, що необхідні для забезпечення розширеного відтворення, обслуговування сфери матеріального виробництва та задоволення потреб населення, і які ще не були використані.
5	З.Б.Живко, М.О.Живко, І.Ю. Живко [5, с. 84]	Запаси є ресурсами (активами) підприємства, які зберігаються для майбутньої реалізації в господарській діяльності, перебувають у процесі виробництва з метою подальшої реалізації, використовуються виробничому процесі чи наданні послуг, а також для управління підприємством. Серед них можуть бути такі складові як сировина і матеріали, комплектуючі вироби, готова продукція, паливо, будівельні матеріали, товари, малоцінні та швидкозношувані предмети і т.д.
6	К.Л. Багрій [6, с. 105]	Запаси – це різноманітні ресурси підприємства, призначені для використання, але тимчасово не використовуються, включаючи сировину, матеріали, паливо, обладнання, машини, товари, електроенергію.
7	Г.В. Нашкерська [7, с. 98]	Запаси представляють собою оборотні активи підприємства, які переважно використовуються протягом одного операційного циклу або протягом періоду до одного року.
8	П. Атамас [8, с. 98]	Матеріальні запаси є складовою частиною майна, яка

		використовується в процесі виробництва продукції, виконання робіт і надання послуг, або призначена для продажу або подальшої обробки. Окрім того, ці запаси можуть використовуватись для задоволення управлінських потреб організації, сприяючи оптимізації та ефективному управлінню ресурсами.
9	Р.Т. Джога [9, с. 85]	Запаси – це комплексна категорія, що включає певну частину об'єктів. Ці об'єкти мають очікуваний термін використання протягом одного року та призначені для забезпечення функціонування відповідних суб'єктів господарювання. Крім того, до складу цієї категорії входить інша частина запасів, яка використовується у для виробництва продукції чи надання послуг.
10	Т.В. Канева [10, с. 66]	Запаси – це оборотні активи, які існують у фізичній формі та є власністю установи. Вони гарантують функціонування установи або перебувають у процесі виробництва продукції, виконання робіт або надання послуг і припускається, що будуть використані протягом одного року. Також до запасів можуть включатися засоби, які ще не використовуються у виробничому процесі, але гарантують його безперервність.
11	Л.П.Кулаковська, Ю.В.Піча [11, с. 234]	Запаси – це предмети праці, які: 1) Зберігаються для майбутньої реалізації у звичайній господарській діяльності. 2) Використовуються у процесі виробництва з метою подальшої реалізації виготовленої продукції. 3) Зберігаються для використання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також для управління підприємством.

Отже, запаси представляють собою матеріальні ресурси, які утримуються з метою забезпечення їхньої діяльності та виконання завдань. Ці ресурси можуть мати різний характер, такий як сировина, матеріали, готова продукція, обладнання, запаси для надання послуг, допоміжні матеріали і так далі.

Одним з ключових документів, що визначає принципи обліку, аналізу та контролю в лісомисливському господарстві, є Н(П)СБО 9 “Запаси” [12]. Згідно з цим положенням, поняття запасів розглядається в такому контексті (рис. 1.1).

Рис. 1.1. Трактування поняття “запаси” відповідно до Н(П)СБО 9

Джерело: сформовано автором на основі [12].

Отже, запаси в лісомисливському господарстві представляють собою матеріальні ресурси, які утримуються з метою забезпечення їхньої діяльності та виконання завдань. Ці ресурси можуть мати різний характер, такий як сировина, матеріали, готова продукція, обладнання, запаси для надання послуг, допоміжні матеріали і так далі.

Матеріальні запаси стають ключовим елементом забезпечення стабільності та неперервності діяльності державних підприємств[20]. Наявність відповідних запасів дозволяє установам забезпечувати необхідні ресурси для нормального функціонування, а також здійснювати оперативну реакцію на непередбачувані обставини. Запаси виступають гарантом неперебійної роботи, а їх ретельне управління сприяє мінімізації ризиків і забезпечує стабільність в умовах невизначеності.

Запаси відіграють важливу роль у задоволенні потреб клієнтів та забезпеченні якісних послуг громадянам. Відповідне управління матеріальними ресурсами дозволяє гарантувати належний рівень обслуговування та вчасне задоволення потреб населення. Запаси впливають на ефективність планування, допомагаючи передбачити витрати та уникнути можливих непорозумінь у процесі виконання завдань.

Таким чином, ефективне управління запасами є вирішальним аспектом у діяльності сучасних підприємств. Оптимальне планування, контроль та раціональне використання матеріальних ресурсів дозволяють знижувати витрати, забезпечувати раціональне використання фінансових ресурсів та оптимізувати ділові процеси. Запаси виступають не лише фізичними активами, а й стратегічним резервом, що визначає успішність та стабільність функціонування в умовах постійних змін та викликів.

1.2. Класифікація та оцінка матеріальних запасів лісомисливських господарств

Матеріальні запаси є необхідним елементом діяльності сучасних підприємств, відіграючи важливу роль у забезпеченні їхньої ефективної функціональності. Класифікація цих запасів та їх оцінка становлять ключовий аспект фінансового управління, спрямований на забезпечення ефективного використання ресурсів та досягнення стратегічних цілей. У цьому контексті важливо розглянути як систематизацію матеріальних ресурсів, що перебувають у власності господарств, так і процес визначення їхньої фінансової вартості.

Оцінка та класифікація матеріальних запасів господарства є складним завданням, що вимагає ретельного аналізу та узгодження різноманітних факторів. У даному контексті ці процеси є не лише інструментами ефективного фінансового управління, але й стратегічними кроками у

забезпеченні стійкості та оптимального використання ресурсів для задоволення потреб господарства та гармонійного розвитку їхньої діяльності. Класифікація запасів у лісомисливського господарства є важливим інструментом для організації та керування різними видами ресурсів. Цей підхід дозволяє групувати запаси за їхніми характеристиками і визначати стратегії управління. Основні категорії класифікації включають сировину та матеріали, готову продукцію і непродуктивні ресурси [13, с. 164].

Класифікація запасів лісомисливського господарства може бути розподілена за наступними критеріями (рис.1.2):

1. За функціональним призначенням:

- сировина та матеріали – охоплюють ресурси, використовувані для виробництва продукції або надання послуг;
- товари для продажу – запаси, спрямовані на подальшу реалізацію безпосередньо клієнтам або споживачам;
- допоміжні матеріали – включають ресурси, які підтримують виробничий процес, але не входять безпосередньо до складу продукту або послуги.

2. За тривалістю зберігання:

- оборотні запаси – активи, призначені для використання протягом одного року або менше;
- необоротні запаси – активи, які зберігаються понад рік і не мають планів їхнього використання або продажу протягом наступного року.

3. За ступенем обробки:

- готова продукція – кінцевий продукт, готовий для продажу або використання клієнтами;
- незавершена продукція – товари, що перебувають у процесі виробництва та потребують подальшої обробки або зборки;
- запаси сировини – матеріали, які знаходяться на початковій стадії виробництва.

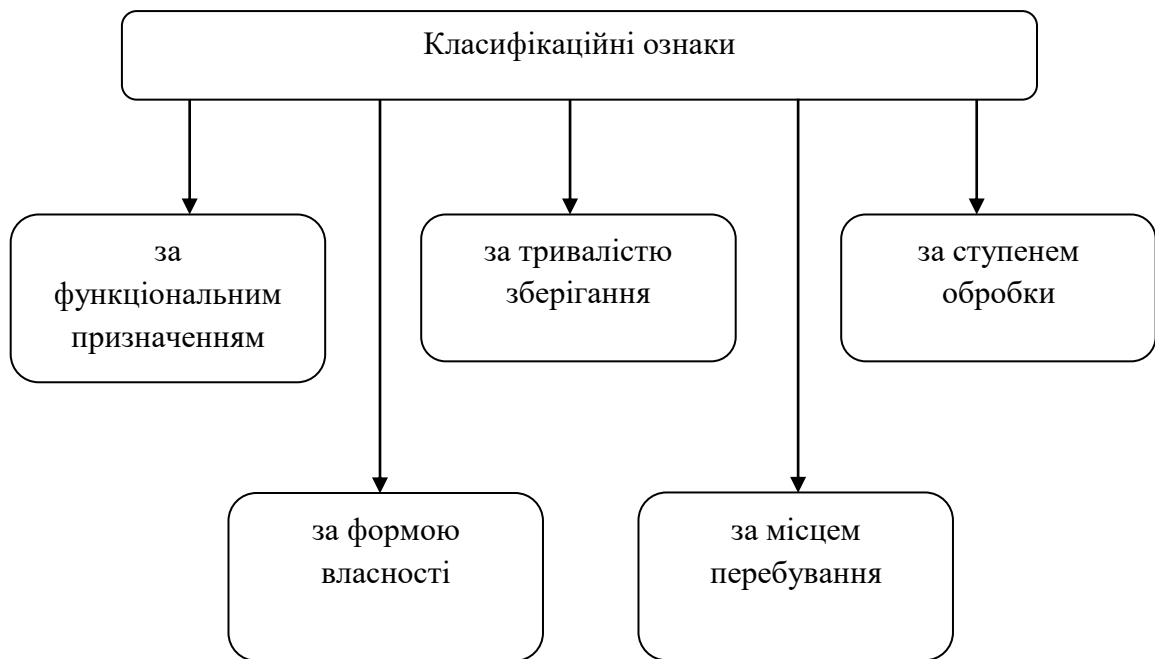

Рис. 1.2. Класифікація запасів лісомисливського господарства

Джерело: сформовано автором.

4. За формою власності:

– власні запаси – це резерви або запаси, які належать чи контролюються особисто чи колективно, без прив'язки до зовнішніх чи сторонніх джерел.

– запозичені запаси – це запаси, які підприємство або особа отримують в оренду, позичають або використовують за домовленістю з іншими сторонами чи установами.

– на утриманні – це ті запаси, які знаходяться у власності підприємства, але в даний момент не використовуються в процесі виробництва або продажу.

5. За місцем перебування:

- у постачальників;
- у посередників;
- у роздрібній торгівлі;
- у дорозі;
- у виробничому процесі;
- у підзвітних осіб;

– на складах установи.

Згідно з національними положеннями до складу запасів лісомисливського господарства включають такі елементи (рис. 1.3).

Рис. 1.3. Групування запасів для цілей бухгалтерського обліку

Джерело: самостійна розробка автора.

Класифікація запасів у лісомисливського господарства сприяє розумінню структури та характеристик цих запасів, сприяє ефективному

управлінню ними та оптимальному використанню ресурсів. Крім того, вона відіграє важливу роль у точному обліку та контролі за рухом запасів, а також забезпечує виконання програм та проектів [14, с. 215].

Оцінка запасів виявляється ключовим аспектом у сфері фінансового управління лісомисливського господарства. Запаси становлять значну частину активів таких установ, і точна оцінка їх важлива для забезпечення ефективного функціонування та досягнення стратегічних цілей організаційного розвитку. Запаси представляють собою оборотні активи у фізичній формі, які перебувають у власності підприємств і забезпечують їхню функціональність для виконання робіт, надання послуг або участі у виробничому процесі [15, с. 101].

Оцінка вартості запасів – це процес визначення грошової вартості матеріальних цінностей, які перебувають на складі чи у виробничому процесі підприємства або організації [16, с. 120]. Мета цього процесу полягає в установленні реальної вартості запасів на основі об'єктивних даних, які відображають їх поточну ринкову вартість або первісну вартість.

Існує декілька методів оцінки вартості запасів в залежності від способу їх отримання чи вибуття. У табл. 1.2 подано процедуру визначення первісної вартості запасів, враховуючи спосіб їх отримання установою.

Вибір методу оцінки запасів залежить від характеру самих запасів, особливостей виробничого процесу та вимог бухгалтерського обліку. Фактичне обчислення вартості запасів є важливим етапом, що визначає точність та об'єктивність фінансової звітності лісомисливського господарства. Це має суттєве значення для створення достовірної фінансової інформації, яка впливає на процес прийняття рішень та оцінку фінансового стану організації. З надійною інформацією щодо вартості запасів лісомисливського господарства можуть більш об'єктивно аналізувати свою діяльність, планувати ефективне управління ресурсами та оптимізувати запаси для досягнення поставлених цілей.

Таблиця 1.2

Визначення первісної вартості запасів при їх надходженні

№	Вид надходження запасів	Оцінка первісної вартості
1	Надходження запасів за плату	Первісна вартість запасів, отриманих шляхом оплати, визначається на підставі їхньої собівартості, яка формується на основі різних фактичних витрат, пов'язаних із їхнім придбанням та підготовкою для використання. Ця сума включає в себе вартість, що сплачується постачальникові згідно з умовами договору, із врахуванням непрямих податків. Додатково, до собівартості входить сума ввізного мита, яке стягується за запаси, закуплені з-за кордону. Крім того, до собівартості додаються інші витрати, безпосередньо пов'язані з придбанням та підготовкою запасів до використання. Ці витрати включають транспортно-заготівельні витрати, такі як оплата за заготівлю запасів, тарифи за вантажно-розвантажувальні роботи та транспортування запасів до місця використання, а також витрати на страхування ризиків транспортування запасів.
2	Безоплатне отримання від фізичних/ юридичних осіб	Альтернативною первісній вартості може бути сума, за якою маємо надійну інформацію, підтверджену відповідними первинними документами, які враховують витрати.
3	Безоплатне отримання від державних установ	Первісна вартість запасів визначається на основі балансової вартості запасів, які передані суб'єктом державного сектору, з урахуванням витрат. У випадку відсутності достовірної інформації щодо первісної вартості запасів, оцінка первісної вартості здійснюється за справедливою вартістю на дату їхнього отримання.
4	Самостійне виготовлення	Вартість виробництва складається із трьох основних складових: прямих матеріальних витрат, прямих витрат на оплату праці та інших прямих витрат. Відповідно до НП(С)БО, ця вартість утворює первісну вартість запасів.
5	Надходження в результаті обміну	Балансова вартість переданого запасу співпадає з його первісною вартістю. Однак, у випадку виявлення значної різниці між вартістю та справедливою вартістю запасу, первісною вартістю переданого запасу стає справедлива вартість на момент утилізації.

Джерело: сформовано автором на основі [12].

Визначення вартості запасів сприяє відповідності вимогам фінансового звітування та стандартам бухгалтерського обліку. Це забезпечує послідовність та порівняння фінансових даних між різними періодами, що

забезпечує більш адекватний аналіз фінансової стабільності та прибутковості організації [17].

Крім того, точне визначення вартості запасів виявляється важливим для внутрішнього контролю. З належними даними про вартість запасів, лісомисливські господарства можуть ефективно керувати їх рухом та використанням, попереджати можливі втрати або недостачі, а також удосконалювати систему управління запасами.

Отже, точне визначення вартості запасів є необхідною передумовою для забезпечення фінансової стійкості та ефективності діяльності лісомисливського господарства. Це сприяє збудуванню довіри соціальних партнерів, інвесторів та громадськості до фінансового стану та прозорості діяльності організації [18, с. 25].

Оцінка запасів лісомисливського господарства за балансовою вартістю передбачає визначення їхньої вартості на основі даних, викладених у балансі організації. Балансова вартість запасів розраховується як сума витрат на їх придбання чи виготовлення та витрат, пов'язаних з доставкою та підготовкою до використання.

Для проведення оцінки запасів за балансовою вартістю, лісомисливське господарство користуються внутрішніми документами та обліковими записами, що дозволяють точно відображати кількість і вартість запасів на різних етапах їх руху. Важливо відзначити, що балансова вартість запасів може відрізнятися від ринкової вартості або собівартості, оскільки вона визначається відповідно до облікових правил та бухгалтерських стандартів.

Балансова вартість запасів включається до активів лісомисливського господарства в її балансі і має вплив на фінансовий стан організації. Ця оцінка використовується для забезпечення належного обліку, аналізу та контролю за запасами, а також для забезпечення відповідності фінансової звітності вимогам законодавства та стандартів бухгалтерського обліку.

Оцінка запасів проводиться відповідно до встановлених стандартів бухгалтерського обліку. На дату балансу вартість запасів відображає меншу з

двох оцінок – первісну вартість або чисту вартість реалізації. У випадку знецінення, пошкодження або втрати прибутку, запаси оцінюються за чистою вартістю реалізації [19, с.74]. Різниця між ціною придбання та чистою вартістю реалізації враховується в поточних витратах.

У випадку, коли продаж уцінених запасів приносить виручку, що не перевищує їх обліковану суму, собівартість продажу цих запасів збільшується на вказану різницю. З урахуванням цих аспектів, питання розподілу витрат лісомисливського господарства стає особливо важливим.

Вибуття запасів (введення їх у виробництво, виведення з виробництва, реалізація, інші форми вибуття) оцінюється за трьома методами (табл. 1.3):

- метод середньозваженої собівартості;
- метод ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів;
- метод собівартості перших за часом надходження запасів (FIFO).

Таблиця 1.3

Опис методів оцінки запасів при їх вибутті

№	Метод	Характеристика методу
1	Метод середньозваженої собівартості	Використовуючи щомісячну середньозважену собівартість, оцінка запасів проводиться окремо для кожної одиниці запасів. Цей процес включає розрахунок співвідношення між залишками цих запасів на початку звітного місяця та вартістю, яку буде отримано на кінець звітного місяця, відносно загальної кількості запасів на початку та одержаних протягом місяця. Оцінка за допомогою середньозваженої собівартості здійснюється для кожної операції з вибуття запасів, поділом загальної вартості цих запасів на дату операції на загальну кількість запасів на ту саму дату.
2	Метод ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів	Відповідно до цього підходу, оцінка запасів проводиться для тих, що були реалізовані, а також для послуг, що були надані в межах спеціальних замовлень та проектів.
3	Метод собівартості перших за часом надходження запасів (FIFO)	Оцінка запасів за методом FIFO базується на припущенні, що запаси використовуються у порядку надходження. Іншими словами, перші отримані запаси будуть використані першими у виробництві, продажу або інших видів вибуття, і їхня оцінка буде здійснюватися на основі собівартості першої партії, яка надійшла.

Джерело: сформовано автором на основі [12].

Згідно з чинним законодавством визначено перелік витрат, які не підлягають включенню до первісної вартості запасів і повинні бути безпосередньо віднесені на відповідний період, у якому вони виникли:

- дефіцит запасів і понаднормові витрати;
- витрати на зберігання, за винятком тих, що пов'язані з підготовкою до використання на наступному етапі;
- фінансові витрати;
- загальногосподарські витрати та інші витрати, що не мають прямого зв'язку із заготівлею і постачанням запасів матеріалів та їхньою підготовкою до планованого використання;
- витрати на продаж.

Ці затрати не враховуються при оцінці первісної вартості запасів і не впливають на їхнє початкове визначення. Замість цього вони включаються в відповідні розділи фінансової звітності через віднесення до відповідного періоду, у якому вони виникли [20, с. 81].

Запаси можуть включатися до складу активів лісомисливського господарства за наступних умов:

- якщо точна вартість запасів може бути однозначно визначена та підтверджена;
- якщо використання запасів в майбутньому може призвести до збільшення економічних вигід.

Оцінка вартості запасів виявляється ключовим аспектом управління установою чи організацією, оскільки дана процедура визначається як вирішальний елемент для правильності та достовірності фінансових звітів лісомисливського господарства. Вірна оцінка запасів дозволяє адекватно відобразити їхню реальну вартість у балансі, сприяючи здійсненню правильного оцінювання фінансового стану установи та роблячи звіти більш об'єктивними для зовнішніх зацікавлених сторін. Оцінка запасів відіграє важливу роль у раціональному управлінні запасами, що призводить до

вчасного виявлення недостач або перевищень, сприяючи підвищенню ефективності діяльності установи.

Визначення реальної вартості запасів у володінні та утриманні лісомисливських господарств є важливим аспектом їх фінансово-господарської діяльності. Раціональна оцінка має на меті надання достовірної інформації про стан активів установи. Це дозволяє приймати обґрунтовані рішення щодо використання та розподілу запасів, а також сприяє ефективному плануванню закупівель та оптимізації затрат. Раціональна оцінка запасів стає важливим інструментом управління ресурсами, спрямованим на підвищення фінансової ефективності та оптимізацію управлінських процесів в межах лісомисливського господарства.

Завдяки розвитку інформаційних технологій та автоматизації процесів оцінки, можливо полегшити цей процес та забезпечити швидкий доступ до актуальної інформації про запаси у режимі реального часу. Це сприяє підвищенню ефективності та точності оцінки, а також дозволяє більш ефективно управляти запасами в умовах мінливого оточення.

Для покращення оцінки запасів лісомисливського господарства можна розглянути кілька напрямків:

1. Вдосконалення обліку та документації –забезпечення точного та достовірного обліку запасів, а також підтримка належної документації щодо операцій з запасами. Впровадження сучасних інформаційних систем для ефективного моніторингу та контролю за рухом запасів.

2. Впровадження сучасних методів оцінки –застосування сучасних технік оцінки запасів, таких як метод першим прийшов – першим вийшов (ФІФО), система середньозваженої собівартості та інші, спрямоване на досягнення об'єктивного визначення вартості запасів.

3. Ефективне управління розміром запасів –зменшення зайвих запасів та оптимізація їх розміру до необхідних мінімумів, що дозволить уникнути непотрібних витрат на їх зберігання та утримання.

4. Розвиток кваліфікацій персоналу – забезпечення навчання та підвищення кваліфікації персоналу, відповідального за управління запасами, зокрема у питаннях оцінки та управління запасами.

Вироблені напрямки сприятимуть лісомисливському господарству в оптимізації управління запасами та забезпечать ефективну діяльність в цілому. Взагалі, оптимізація управління запасами виступає ключовим елементом успішного функціонування лісомисливського господарства. Впровадження сучасних методів та технологій, аналіз та прогнозування попиту, а також підвищення кваліфікації персоналу допоможуть досягти кращих результатів у управлінні запасами та забезпечити ефективну діяльність установи в цілому.

Оцінка запасів у лісомисливському господарстві є суттєвим аспектом фінансового управління та контролю. Вірна оцінка допомагає забезпечити точність фінансової звітності, раціональне управління ресурсами та досягнення стратегічних цілей. Застосування сучасних технологій та методів оцінки, а також постійне вдосконалення процесів допоможуть забезпечити ефективне використання запасів та забезпечать стабільний розвиток лісомисливського господарства.

1.3. Нормативно-правове регулювання облікових, аналітичних та контрольних процесів лісомисливських господарств

Запаси становлять невід'ємну частину функціонування лісомисливського господарства і мають вплив на їхні фінансово-господарські показники. Управління наявністю та використанням запасів передбачає проведення точного обліку, контролю та аналізу, дотримання встановлених нормативно-правових вимог. Таким чином, необхідно провести дослідження нормативно-правового регулювання обліку, контролю та аналізу запасів в лісомисливському господарстві, враховуючи законодавчі акти, нормативні

документи та стандарти, що визначають порядок та особливості управління запасами.

Нормативно-правове регулювання обліку запасів у лісомисливських господарствах включає в себе сукупність законів, нормативних актів, правил та стандартів, які встановлюють правила, порядок та методи обліку запасів, їх оцінки та звітності [21, с. 36]. Ця система правових норм регламентує облікову діяльність, пов'язану із збереженням та використанням матеріальних цінностей, що знаходяться на балансі лісомисливського господарства.

Нормативно-правове регулювання обліку запасів у лісомисливського господарства націлене на забезпечення точності, достовірності та об'єктивності обліку запасів і відповідність вимогам законодавства та стандартів бухгалтерського обліку. Це регулювання включає такі аспекти:

1. Визначення методів та порядку оцінки запасів, включаючи оцінку за первісною вартістю, ринковою вартістю, собівартістю, чистою вартістю реалізації та ін.
2. Встановлення правил обліку запасів, включаючи ведення журналів, карток обліку, актів списання та інших документів.
3. Регламентація процесу складання та представлення фінансової звітності щодо запасів.
4. Визначення обов'язковості та порядку проведення інвентаризації запасів, а також встановлення термінів її проведення.
5. Регулювання процесу списання та реалізації запасів, включаючи визначення вартості списання, умов продажу, підготовки до списання та інших важливих аспектів.

Регулювання обліку запасів згідно з нормативно-правовими вимогами сприяє точності бухгалтерського обліку, захисту майна лісомисливського господарства і дотриманню законодавства та стандартів у цій галузі. У державних установах нормативно-правове регулювання обліку запасів виконує кілька ключових функцій, спрямованих на забезпечення

ефективного та належного обліку матеріальних цінностей (рис. 1.4) та включає в себе основні функції:

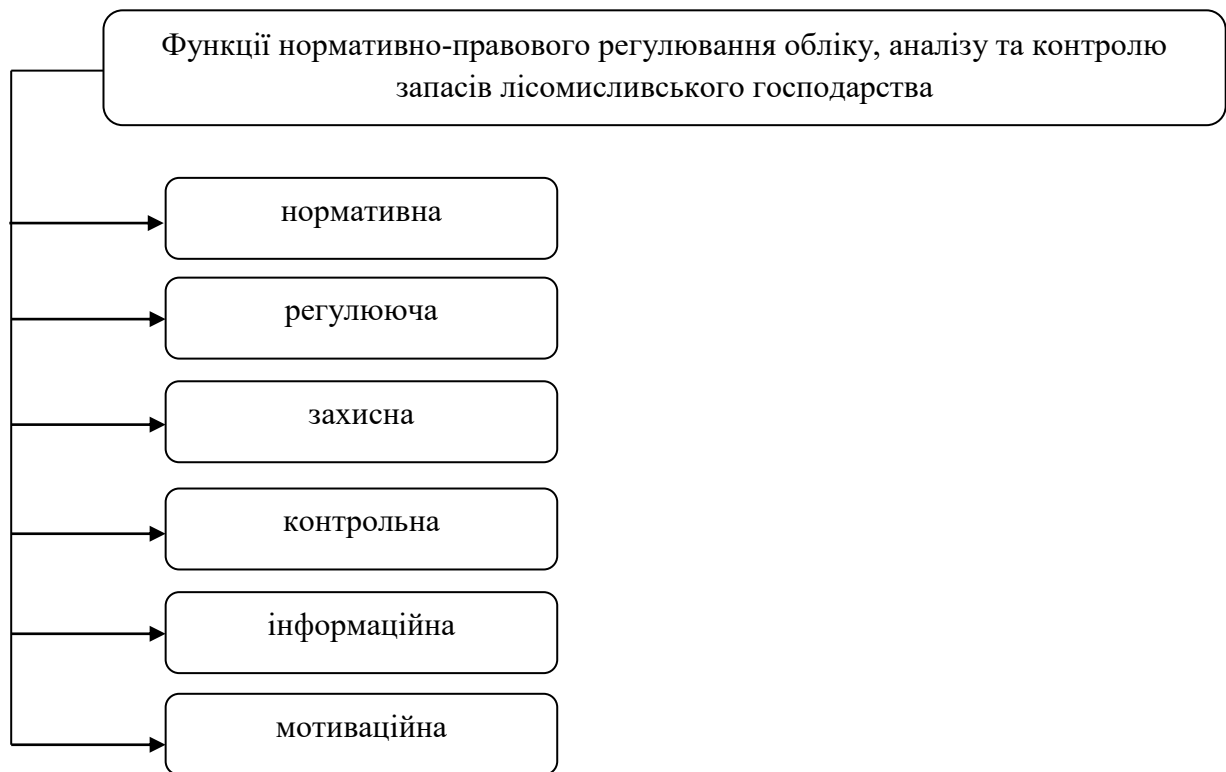

Рис. 1.4. Функції нормативно-правового регулювання обліку, аналізу та контролю запасів лісомисливського господарства

Джерело: сформовано автором.

1. Нормативна функція. Установлення нормативів та стандартів обліку запасів реалізується для стандартизації процедур обліку, що сприяє створенню єдиної системи обліку та забезпечує зрозумілість та послідовність облікових процедур.

2. Регулююча функція. Нормативно-правове регулювання визначає правовий каркас, що регулює порядок, правила та методи обліку запасів. Це створює можливість контролювати процес обліку та гарантує виконання вимог законодавства та стандартів.

3. Захисна функція. Шляхом регулювання обліку запасів, нормативно-правове середовище забезпечує захист майна лісомисливського господарства. Чітке визначення правил оцінки, зберігання та реалізації запасів сприяє уникненню можливих зловживань та втрат.

4. Контрольна функція. Нормативно-правове регулювання дозволяє здійснювати контроль за точністю та достовірністю обліку запасів. Це гарантує своєчасне виявлення помилок та недоліків у обліку та їхнє виправлення.

5. Інформаційна функція. Встановлення чітких правил обліку запасів сприяє забезпеченню точності та об'єктивності фінансової звітності лісомисливського господарства. Інформація про запаси є ключовою для прийняття управлінських рішень та забезпечення фінансової стабільності установи.

6. Мотиваційна функція. Нормативно-правове регулювання може стимулювати лісомисливського господарства до більш ефективного управління запасами. Наприклад, встановлення правил оптимального використання запасів може підвищити ефективність виробництва та знизити витрати.

Усі вищезазначені функції спрямовані на поліпшення управління запасами та забезпечення ефективності діяльності лісомисливських господарств. Нормативно-правове регулювання виступає ключовою складовою системи бухгалтерського обліку, аналізу та контролю державних підприємств.

На різних рівнях взаємодіючих між собою і визначаючих правовий аспект обліково-аналітичних процедур та практик в лісомисливських господарствах може здійснюватися нормативно-правове регулювання обліку запасів.

Основні рівні такого регулювання, які стосуються обліку, контролю та аналізу запасів, наведено в табл. 1.4.

Взаємодія цих рівнів формує систему нормативно-правового регулювання, що сприяє уніфікації та стабільності облікових практик і сприяє досягненню високої якості ведення обліку та достовірності фінансової звітності.

Таблиця 1.4

Основні рівні нормативно-правового регулювання обліку, контролю та аналізу запасів лісомисливських господарств

Рівень	Нормативно-правові акти
I рівень	Податковий кодекс України [22]
II рівень	Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”[23]
III рівень	МСБО 2 “Запаси” [24], НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” [25], НП(С)БО 9 “Запаси”[12], НП(С)БО 16 “Витрати” [26]
IV рівень	Положення про інвентаризацію активів та зобов’язань № 879[27], Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства [28], Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення(псування) матеріальних цінностей № 116 [29], Порядок проведення дооцінки залишків товарно-матеріальних цінностей [30], Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) [31], Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій [32]
V рівень	Розпорядчі документи установи

Джерело: сформовано автором.

Податковий кодекс України визначає особливі правила визнання та оцінки виробничих запасів під час їх надходження та використання [22]. Ці правила включають вимоги щодо документального підтвердження операцій з запасами, методів оцінки вартості, а також критеріїв відображення запасів у податковому обліку. Правильне застосування цих вимог забезпечує точність фінансової звітності та дозволяє уникнути податкових ризиків, пов’язаних з неправильним обліком або оцінкою виробничих запасів. Відповідність нормам Податкового кодексу також сприяє ефективному управлінню ресурсами підприємства і оптимізації податкового навантаження.

Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” встановлює загальні принципи та вимоги до бухгалтерського обліку, охоплюючи облік запасів як у лісомисливському господарстві, так і в інших установах. Згідно з цим законом, облік запасів у лісомисливського господарства здійснюється відповідно до національних стандартів

бухгалтерського обліку, які визначають деталізовані вимоги до оцінки, зберігання, обліку та відображення запасів у фінансовій звітності [23].

Закон також встановлює вимогу відображення запасів у бухгалтерському обліку з урахуванням їх реальної вартості на дату балансу. Крім того, закон визначає обов'язок зберігання документації щодо руху запасів та проведення інвентаризації запасів з певною періодичністю. Ці положення сприяють забезпеченню достовірності та точності обліку запасів в лісомисливських господарств згідно з встановленими національними стандартами.

МСБО 2 “Запаси” встановлює особливості визнання та оцінки виробничих запасів при їх надходженні та використанні для підприємств України, які застосовують міжнародні стандарти для ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Цей стандарт визначає методи оцінки запасів, а також порядок відображення вартості запасів у фінансовій звітності. Впровадження МСБО 2 забезпечує підприємствам точність і прозорість обліку запасів, що є ключовим для прийняття обґрунтованих управлінських рішень та підвищення довіри з боку інвесторів та інших зацікавлених сторін [24].

Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” визначає мету, склад і принципи підготовки фінансової звітності, а також вимоги до визнання і розкриття її елементів. Зокрема, цей стандарт регламентує правила формування інформації про виробничі запаси. Він встановлює, як має бути відображено запаси у фінансових звітах, забезпечуючи точність, повноту та прозорість фінансової інформації, що є критично важливим для користувачів фінансової звітності, включаючи інвесторів, кредиторів та регуляторні органи [25].

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 “Запаси” визначає вимоги до обліку запасів у різних організаціях, зокрема і в лісомисливських господарствах [12]. Згідно з цим положенням, облік запасів в лісомисливських господарствах має здійснюватись відповідно до загальних

принципів бухгалтерського обліку. Стандарт надає детальні вказівки щодо класифікації, оцінки та звітності запасів.

НП(С)БО 9 визначає методи оцінки запасів та рекомендації з їх використання в різних ситуаціях. Також встановлюються зобов'язання щодо збереження документації про рух запасів, проведення інвентаризації запасів та відображення інформації про запаси у фінансовій звітності. Цей стандарт виступає важливим інструментом для лісомисливських господарств, оскільки він сприяє забезпеченню точного, об'єктивного та достовірного обліку запасів, що є ключовим для оптимізації управління запасами та забезпечення ефективної діяльності в цілому.

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 “Витрати” встановлює методологічні основи для відображення в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства, включаючи витрати на виробничі запаси, та її представлення у фінансовій звітності. Цей стандарт визначає порядок обліку різних видів витрат, їх класифікацію та критерії визнання, що сприяє точному відображенню фінансового стану підприємства. Дотримання стандарту забезпечує прозорість та надійність фінансової звітності, що є важливим для прийняття управлінських рішень, аналізу діяльності підприємства і залучення інвестицій [26].

Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань № 879 представляє собою нормативний документ, який стандартизує та регулює проведення інвентаризації активів та зобов'язань в установах. Видане органом державного управління чи контролюючим органом, що відповідає за лісомисливські господарства, це положення визначає правила, порядок та методи проведення інвентаризації, включаючи інвентаризацію запасів [27].

Документ спрямований на забезпечення належного обліку та відповідності нормативам та стандартам обліку запасів в лісомисливському господарстві. Введення цього положення допомагає забезпечити ефективний контроль, оптимізацію та ефективність управління запасами у

лісомисливському господарстві, а також сприяє забезпеченню відповідності законодавству та стандартам у галузі обліку активів і зобов'язань.

Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства визначають порядок формування облікової політики, включаючи аспекти, що стосуються виробничих запасів. Ці рекомендації встановлюють принципи та процедури, яких повинно дотримуватися підприємство при розробці своєї облікової політики, забезпечуючи таким чином єдиний підхід до обліку і звітності. Вони також містять вказівки щодо вибору методів оцінки запасів, їх класифікації та відображення у фінансових звітах, що сприяє точності і достовірності фінансової інформації [28].

Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей № 116 [29] регламентує процедури та методи обліку, аналізу та документування збитків, які можуть виникнути внаслідок незаконних дій, втрат або пошкоджень матеріальних цінностей у лісомисливському господарстві. Цей порядок надає вказівки та рекомендації стосовно правильного реєстрування та документування випадків розкрадання, нестачі, знищення чи псування матеріальних цінностей. Він включає проведення інвентаризації, облік та аналіз збитків, а також вживання заходів для їх виявлення, усунення та запобігання у майбутньому.

Порядок може також містити рекомендації з питань забезпечення внутрішнього контролю, виявлення та припинення зловживань і недобросовісних дій, спрямованих на завдання збитків лісомисливському господарстві. Важливо, щоб такий порядок був відповідним до законодавства та нормативних вимог і забезпечував об'єктивне та точне визначення розміру збитків з метою подальших заходів із відшкодування чи запобігання подібним ситуаціям у майбутньому.

Порядок проведення дооцінки залишків товарно-матеріальних цінностей регулює процес дооцінки матеріальних цінностей, включаючи виробничі запаси. Цей порядок встановлює правила та процедури, які

необхідно дотримуватися для правильного визначення нової вартості залишків, забезпечуючи їх точне відображення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності. Відповідно до цього порядку, підприємства мають проводити переоцінку своїх запасів у випадках зміни їхньої вартості, що сприяє реалістичному відображенню фінансового стану підприємства [30].

Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) визначають єдині підходи до обчислення собівартості продукції, робіт або послуг та визначення фінансових результатів на підприємствах з урахуванням норм Положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Ці рекомендації забезпечують узгодженість і послідовність у відображенні витрат, пов'язаних з виробництвом, що сприяє точному розрахунку собівартості та підвищенню достовірності фінансової звітності. Впровадження таких методичних підходів дозволяє підприємствам ефективно управляти витратами і приймати обґрунтовані управлінські рішення [31].

Порядок застосування Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій визначає методологію та правила обліку фінансової та економічної діяльності суб'єктів господарювання згідно з вимогами національного законодавства. Основна мета цього порядку – забезпечити однорідність та стандартизацію бухгалтерського обліку в лісомисливському господарстві.

Порядок визначає структуру та номенклатуру рахунків, які застосовуються при веденні бухгалтерського обліку в лісомисливському господарстві. Він також надає детальний опис сутності та змісту кожного рахунку, що сприяє правильному класифікуванню та обліку фінансових операцій та подій [32].

Отже, законодавче регулювання обліку і контролю запасів в лісомисливському господарстві сприяє раціональному використанню ресурсів, підвищенню ефективності виробничих процесів та забезпеченню

своєчасного та якісного виконання державних програм і проектів. Це також стимулює установи до здійснення обліку запасів відповідно до встановлених норм, правил та стандартів, забезпечуючи високу достовірність фінансової звітності.

Висновки до розділу 1

Економічна природа та важливість матеріальних запасів є ключовими аспектами діяльності сучасних підприємств. Матеріальні запаси, що належать лісомисливським господарствам, визначаються як фізичні об'єкти або ресурси, які можуть бути використані для задоволення потреб споживачів або надання різноманітних послуг. Одним з ключових документів, що визначає принципи обліку, аналізу та контролю в лісомисливських господарствах є Н(П)СБО 9 “Запаси”. Згідно з цим положенням, поняття запасів розглядається за трьома підходами.

Класифікація матеріальних запасів є один із ключових аспектів фінансового управління, спрямований на забезпечення ефективного використання ресурсів та досягнення стратегічних цілей. Класифікація запасів лісомисливських господарств може бути розподілена за наступними критеріями: за функціональним призначенням; за тривалістю зберігання; за ступенем обробки; за формою власності; за місцем перебування.

Нормативно-правове регулювання обліку запасів лісомисливських господарств націлене на забезпечення точності, достовірності та об'єктивності обліку запасів і відповідність вимогам законодавства та стандартів бухгалтерського обліку. У державних установах нормативно-правове регулювання обліку запасів виконує кілька ключових функцій, спрямованих на забезпечення ефективного та належного обліку матеріальних цінностей, а саме: нормативна, регулююча, захисна, контрольна, інформаційна та мотиваційна.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ МАТЕРІАЛЬНИХ ЗАПАСІВ ФІЛІЇ “ЯСІНЯНСЬКЕ ЛІСОМИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО” ДЕРЖАВНОГО СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА “ЛІСИ УКРАЇНИ”

2.1. Особливості організації бухгалтерського обліку матеріальних запасів

Організація обліку матеріальних запасів лісомисливських господарств визначається багатьма чинниками, серед яких найважливішими є кількість видів деревини, їх порода, клас, довжина та діаметр. Також велике значення має ефективна організація складського господарства і процесу приймання та відпуску матеріалів на робочі місця. Виробничий процес лісівництва використовує значні обсяги матеріалів. Основними аспектами при побудові їх обліку є питання галузевої класифікації та оптимального оцінювання використання матеріалів у виробництві. Від чіткості і розуміння цих понять у значній мірі залежить успішне здійснення інформаційних, оцінювальних та управлінських функцій обліку.

Дослідження особливостей обліку, контролю та аналізу запасів проводилося на прикладі господарської діяльності Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” Державного спеціалізованого господарського підприємства “Ліси України” (далі – Філія “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСПП “Ліси України”). Досліджуване підприємство займається управлінням лісовим господарством, забезпеченням охорони, захисту, раціонального використання та відновлення лісів; охороною, відтворенням і раціональним використанням державного мисливського фонду в межах наданих мисливських угідь.

Основними напрямками діяльності Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” є:

- проведення заходів для відновлення лісів, підвищення їх продуктивності та створення насаджень із швидкоростучих і цінних порід;
- заміна низькопродуктивних насаджень на високопродуктивні та заліснення малопродуктивних земель;
- організація лісонасіневої справи та лісових розсадників;
- збереження і посилення захисних властивостей лісів, що виконують водоохоронні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі та рекреаційні функції;
- виробництво продукції та товарів для населення, а також проведення лісозаготівельних і деревообробних робіт;
- ведення мисливського господарства та контроль за дотриманням правил полювання;
- інші види діяльності, що відповідають меті підприємства та не заборонені законодавством України.

Незалежно від способу надходження, всі матеріали, що надходять до Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”, повинні бути своєчасно оприбутковані та документально оформлені. Основні завдання обліку матеріальних запасів включають правильне і своєчасне відображення та документальне оформлення надходження матеріалів, їх внутрішнє переміщення та вибуття в облікових регістрах; точне визначення результатів при ліквідації матеріально-виробничих запасів; контроль за їх збереженням та ефективністю використання.

Усі господарські операції з надходження матеріальних запасів у лісомисливському господарстві підтверджуються первинними документами. Первинні документи подаються в бухгалтерську службу в установлені терміни, де їх перевіряють на відповідність суті та законності здійснених операцій, а також на правильність оформлення [33, с. 62]. Для раціоналізації обліку запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” затверджено Наказ про облікову політику (рис. 2.1).

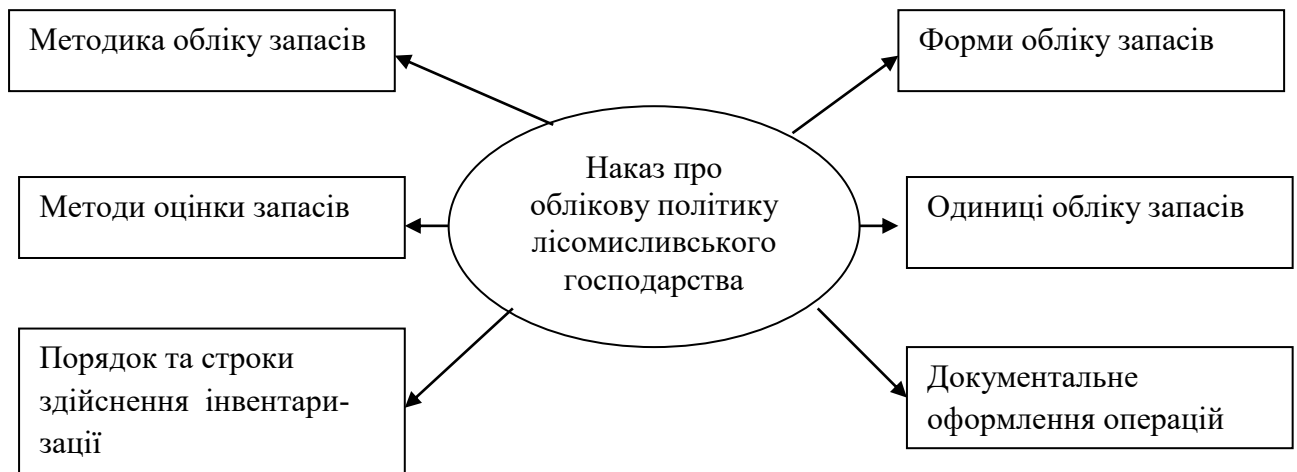

Рис. 2.1. Основні положення щодо обліку запасів у наказі про облікову політику Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”

Джерело: сформовано автором.

Наказ про облікову політику у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” визначає порядок оцінки запасів при їх списанні та оприбуткуванні, а також документальне оформлення видачі і оприбуткування активів. Встановлюються правила ведення синтетичного і аналітичного обліку запасів.

Для організації первинного обліку придбання виробничих запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” дотримуються всі зазначені елементи облікового процесу. Облік придбання запасів включає рух документів, а також інших носіїв облікових даних, реєстрів і конфігурацій звітності. Організація документообігу передбачає встановлення переліку руху документів, необхідних для оформлення запасів, і враховує методичні вказівки щодо їхнього порядку.

Технологія та порядок фактичного проектування надходження запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” залежать від джерела їх походження, тому окремо розглянемо надходження

запасів від загальних постачальників, підзвітних осіб, а також внутрішніх підрозділів підприємства.

Матеріальні цінності, що надходять до складу, перевіряються на відповідність переліку і кількості, зазначених у супровідних документах. У випадку закупівлі запасів безпосередньо з бази постачальника, для виданих матеріалів оформлюється транспортна накладна [34, с. 81]. Ці документи передаються до відділу постачання, де вони записуються в журнал обліку зарахованих вантажів і передаються до бухгалтерії. Бухгалтерія перевіряє документи постачальника і передає їх на склад для контролю фактичного приймання товару.

Однак роль бухгалтерії Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” не обмежується перевіркою документів. Вона також оцінює раціональність кожного постачання, відповідність одиниць доставки потребам підприємства, а також перевіряє, щоб постачання не призводило до утворення понаднормових запасів. Обов’язковою умовою для оприбуткування виробничих запасів є підпис матеріально відповідальної особи, яка приймає їх на зберігання. Запаси, зараховані до складу, реєструються на підставі супровідних документів.

Якщо в процесі приймання запасів у базі даних не виявляються розбіжності між фактичною наявністю і супровідними документами, запаси можуть бути оприбутковані без додаткових паперів [35, с. 132]. Це здійснюється на основі документів загальних постачальників, із внесенням необхідних реквізитів (кількість використаних матеріалів, номер асортименту, підпис матеріально відповідальної особи). Порядок фактичного оформлення приймання запасів від постачальника схематично показано на рис. 2.2.

Оприбуткування цінностей у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” проводиться у момент надходження матеріальних цінностей від загальних постачальників або під час

опрацювання вхідного замовлення. Це здійснюється в одному екземплярі і лише на фактичну кількість отриманих матеріальних цінностей.

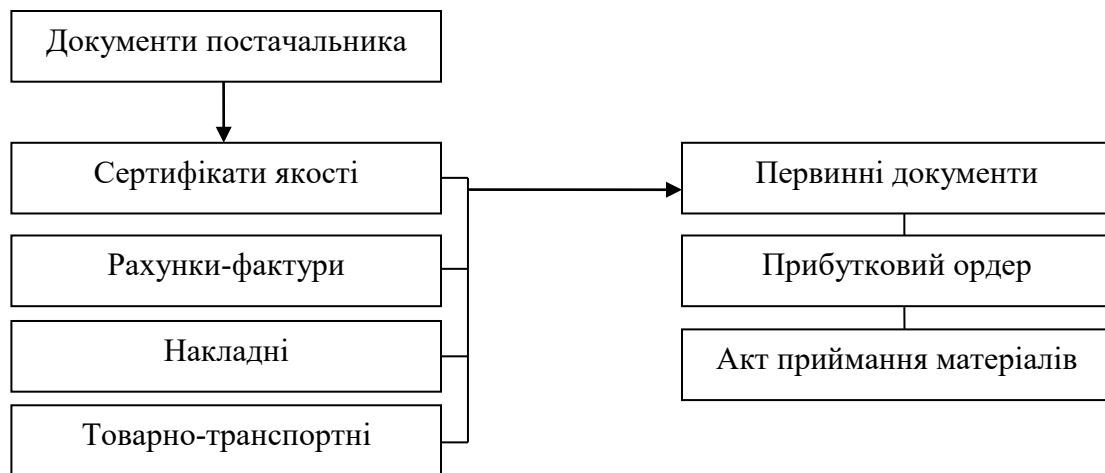
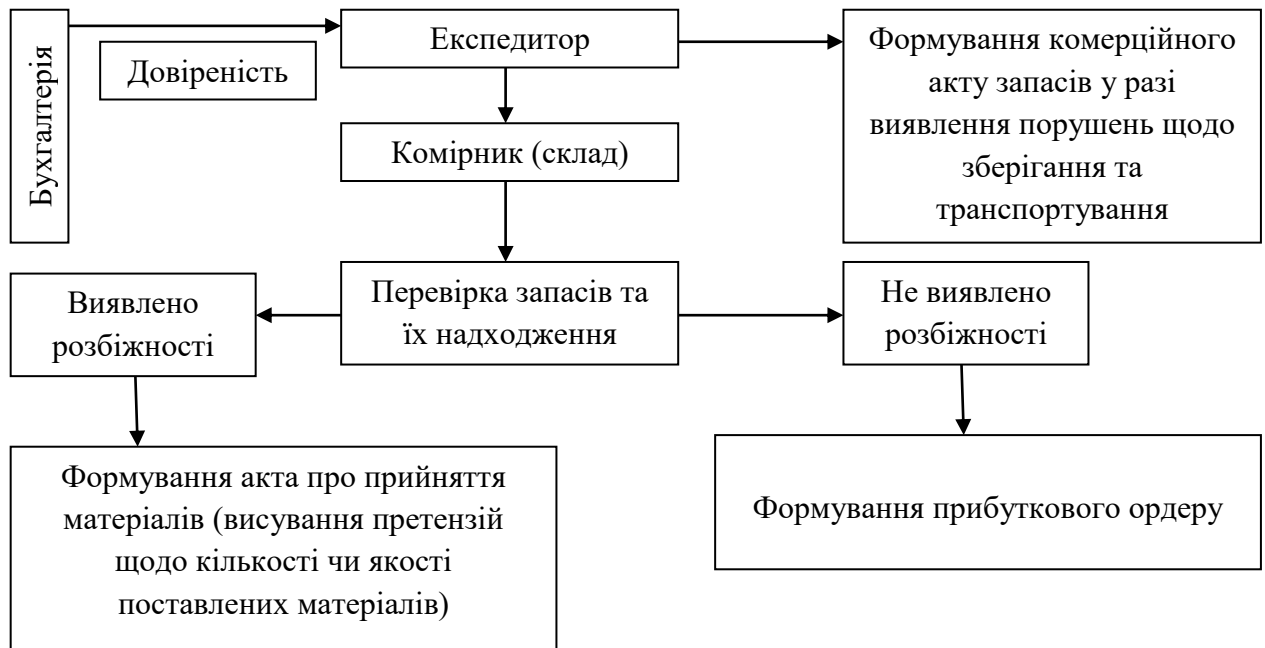

Рис. 2.2. Схема документального оформлення руху запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”

Джерело: сформовано автором.

У разі виявлення під час приймання запасів нестач, невідповідності властивостей, маркування, пошкоджень тари або упаковки, а також їх невідповідності технічним умовам, виробничим вимогам, стандартам договору або відомостям, зазначеним у супровідних документах, подальше приймання запасів припиняється. Видається товарний документ, який передається автотранспортній компанії, що здійснювала доставку запасів.

У разі виявлення невідповідностей при зарахуванні запасів на склад складається акт приймання матеріалів, у якому зазначаються назва матеріалів, одиниця виміру, код субрахунку, номер статусу асортименту, номенклатурний номер, фактична кількість і сума [36, с. 518]. Виявлені недоліки і невідповідності оформлюються документом, який є юридичною підставою для подання претензій до постачальника. На основі цих документів здійснюється відображення надходження матеріалів у відповідних облікових регістрах – картках складського обліку. Надходження запасів через експедиторську процедуру бухгалтерського обліку організації схематично показано на рис. 2.3.

**Рис. 2.3. Порядок прийняття і оприбуткування запасів у Філії
“Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”**

Джерело: сформовано автором.

Для придбання запасів підзвітна особа отримує довіреність, яка містить інформацію про уповноважену особу, основні реквізити, а також номер і назву запасів, які планується придбати. Отримані цінності здаються на зберігання, завідувач складу підтверджує їх оприбуткування підписом і печаткою із зазначенням дати проведення операції. До звіту про використання коштів додаються юридичні документи по відрядженню.

Видачу матеріалів зі складу здійснює матеріально відповідальна особа за відповідними документами, контролюючи наявність усіх реквізитів і підписів, зазначених у видатковому документі. Основна частина матеріалів видається для виробничих або побутових потреб. Також можливе відпускання надлишків матеріалів. Фактичне оформлення видачі матеріалів зі складу залежить від різних обставин: технологічних процесів, підприємств-виробників, періодичності видачі. Видача матеріалів зі складу поділяється на одноразову, накопичувальну та гранично-нормативну.

Характерними документами для видачі матеріальних цінностей зі складу, які використовуються в Філії “Ясінянське лісомисливське

господарство” ДСГП “Ліси України”, є накопичувальні відомості, забірні листи, лімітно-забірні картки та накладні. Матеріали для виробничих потреб закупаються за лімітно-забірними картками, що значно зменшує кількість паперів. Вони видаються відділом постачання у двох примірниках: один примірник передається одержувачу, а інший залишається у комірника. Одержувач підтверджує отримання матеріалів підписом на картці обліку складу, а завідувач складу відзначає видачу у своєму примірнику лімітно-забірної картки, також фіксуючи перевищення запасів на картці обліку складу.

Надлімітна та одноразова видача запасів безпосередньо у виробництво, а також заміна одного виду запасів на інший допускається лише з дозволу керівника, головного інженера або іншої уповноваженої особи після узгодження з відповідними підрозділами компанії. Надлишковий відпуск запасів може здійснюватися лише за наявності поважної причини для їх перевитрати, оформленої актом-вимогою у двох примірниках: один примірник призначений для одержувача, інший залишається на складі. Цей акт-умова виконує функції як розпорядчого, так і виправдного документа. Акт-вимога подається для обліку вже після видачі всієї кількості запасів.

Для обліку руху запасів всередині Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” і видачі матеріальних цінностей стороннім установам виставляється накладна-вимога на відпуск запасів у двох примірниках з підписом головного бухгалтера.

Організація фінансового обліку виробничих запасів у бухгалтерській службі Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” включає встановлення режиму приймання, контролю та обробки документів; технічне ведення аналітичного і синтетичного обліку; а також методи ведення асортиментних номерів матеріалів. У бухгалтерії розробляється перелік запасів для правильної організації обліку виробничих запасів. Номенклатура включає засекречений список найменувань матеріалів, напівфабрикатів, запасних частин, тари, палива та інших цінностей, із

зазначенням технічно правильної назви, повної характеристики (марка, тип, обсяг) та асортиментного номера.

Кожному матеріалу присвоюється відповідний асортиментний номер, який визначається як числовий шифр обліку для групи об'єктів одного типу, включаючи їх назву, тип і об'єм. Система шифрування номенклатури запасів базується на гібридній концепції порядково-масового кодування, використовуючи 7- і 8-значні коди. Перші два символи вказують на штучний результат, третій - на рахунок, а один або два наступні символи позначають категорію запасів, а інші – їх характеристики.

У межах підприємства утворюються підгрупи запасів, враховуючи потреби. Перехідні одиниці обліку, такі як категорії, підгрупи та інші кодифікаційні властивості, використовуються для організації і систематизації запасів.

Інформація, що міститься в номенклатурі, є відносно стабільною і використовується для механічних середовищ та отримання необхідної вихідної інформації. У кожному акті з розподілу виробничих запасів необхідно зазначити не лише назву матеріалу, але й його асортиментний номер, що сприяє уникненню помилок у звітності і дозволяє ефективно вести облік запасів у складському та бухгалтерському обліку.

Заповнені документи спочатку групуються відповідно до відповідальних центрів, а потім розподіляються на видаткові та прибуткові. Прибуткові документи класифікуються залежно від джерел надходження матеріалів у групових та накопичувальних звітах. Видаткові документи класифікуються за статтями обліку виробничих витрат [37, с. 120].

Звіт служить як реєстр підсумкового обліку використаних матеріалів у бухгалтерії. Він складається зі зведених результатів обліку матеріалів за центрами відповідальності та обліковими суб'єктами витрат. Загальні результати порівнюються з даними, записаними у накладних. Згідно з отриманою інформацією, дані про справжню вартість матеріалів, використаних у виробництві, вносяться у Журнал №5, а рух запасів, що

передані установам, фіксується у Журналі №3, розділ 3.1 та пункт 2 Журналу №3. Інформація щодо руху використаних матеріалів узагальнюється у Головній книзі.

Всі первинні документи, пов'язані з обліком виробничих запасів, передаються до бухгалтерії для обробки і перевірки (рис. 2.4).

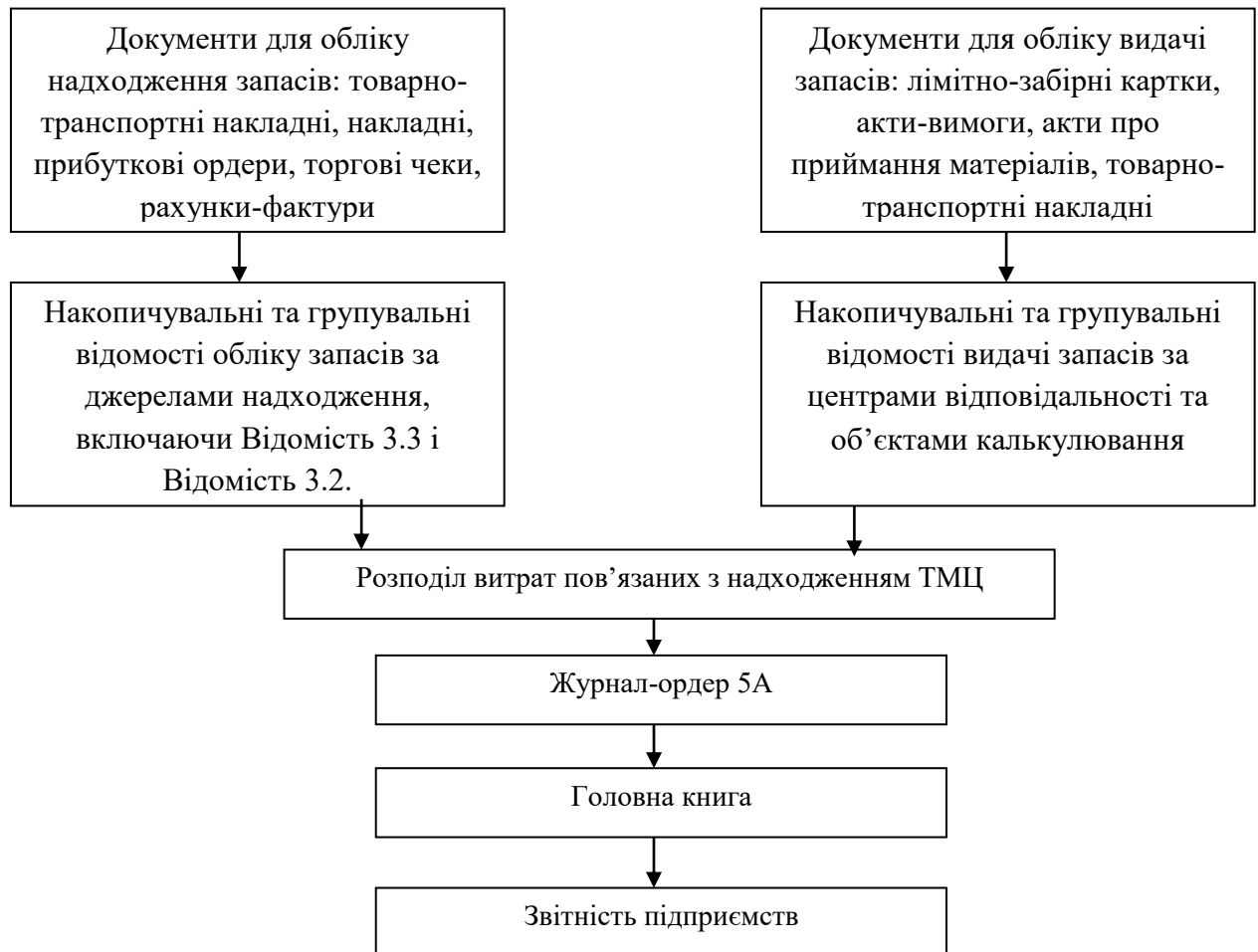

Рис. 2.4. Процес обліку запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”

Джерело: сформовано автором.

Одним з ключових аспектів організації фінансового обліку виробничих запасів у господарстві є розробка та ухвалення посадових інструкцій для співробітників, які підписуються як працівниками, так і керівником. У Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” існує посадова інструкція для бухгалтерів, але відсутня інструкція для бухгалтера з обліку виробничих запасів. Для організації документообігу щодо операцій з

рухом виробничих запасів складаються графіки, проте в Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСПП “Ліси України” вони відсутні.

Таким чином, організація бухгалтерського обліку матеріальних запасів є складним та важливим аспектом управління будь-яким підприємством чи організацією. Особливості цього процесу полягають у врахуванні різноманітних аспектів, таких як кількість та різноманітність запасів, їх якість, рух постачання та видачі, зберігання та транспортування. Ключовими елементами організації обліку є встановлення системи рахунків, розробка відповідних документів та процедур, а також використання сучасних інформаційних технологій. Ефективне управління матеріальними запасами забезпечує ефективне функціонування підприємства, оптимізацію витрат та забезпечення якості продукції чи послуг. Ретельне вивчення особливостей організації бухгалтерського обліку матеріальних запасів є важливим кроком для підвищення конкурентоспроможності та стабільності будь-якого підприємства.

2.2. Відображення наявності та руху матеріальних запасів на рахунках бухгалтерського обліку

Ефективне управління матеріальними запасами є важливим елементом успішного функціонування будь-якого підприємства чи організації. Це включає в себе не лише зберігання та контроль за запасами, а й їхнє відображення у бухгалтерському обліку. Наявність та рух матеріальних запасів вимагають систематичного контролю та точного відображення на рахунках обліку, щоб забезпечити якісний та точний управлінський процес. У цьому контексті, розуміння принципів та методів відображення матеріальних запасів на рахунках бухгалтерського обліку стає критично важливим для забезпечення ефективності та прозорості управління ресурсами підприємства. У даній роботі ми розглянемо основні аспекти

відображення наявності та руху матеріальних запасів на рахунках бухгалтерського обліку та їхню важливість для стабільного функціонування підприємства [38, с. 96].

Для обліку запасів призначено групу рахунків 2 класу, який має назву “Запаси”. На рахунках даного класу також узагальнюється інформація про рух предметів праці, що належать з метою обробки, переробки та використання у виробництві та побутових потребах. Так, рахунок 20 “Виробничі запаси” у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” має субрахунки, які представлені на рис. 2.5.

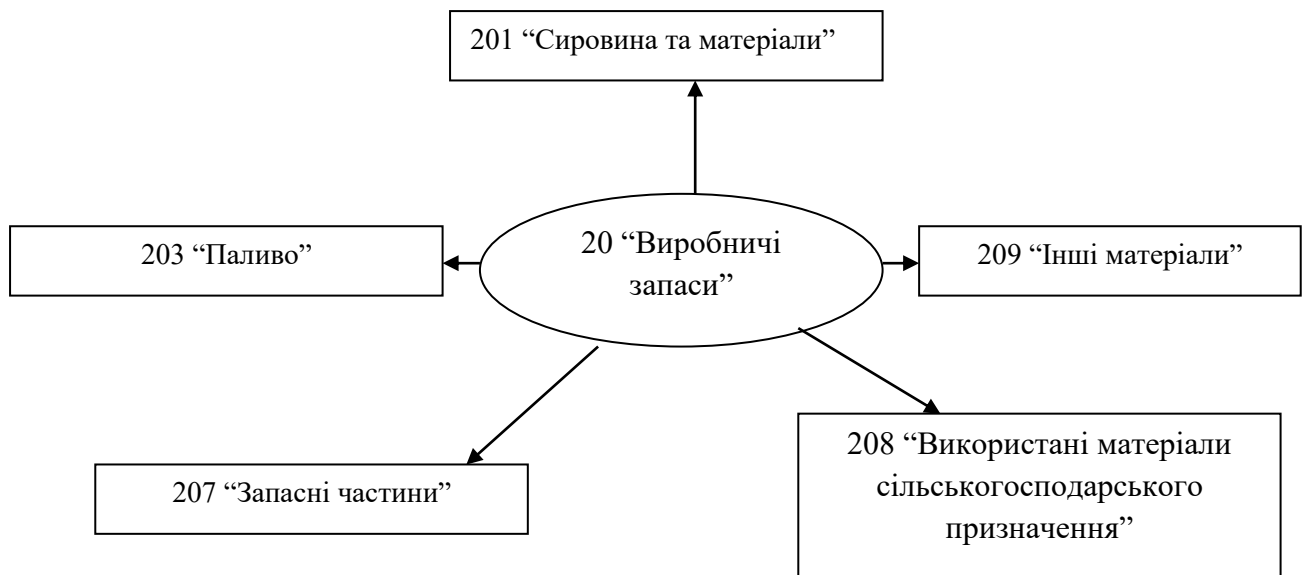

Рис. 2.5. Структура обліку виробничих запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”

Джерело: сформовано автором.

Рахунок 20 “Виробничі запаси” відображає як надходження окремих виробничих запасів до господарства, так і збільшення їх вартості внаслідок переоцінки. За кредитом на цьому рахунку відображається собівартість виготовлення, видача на переробку, а також зниження вартості матеріалів через їх уцінку.

На субрахунку 201 “Сировина та матеріали” ураховується наявність і рух матеріалу, а також використаних запасів, які входять до складу виготовленого продукту або є важливими компонентами його виробництва.

Крім того, тут враховуються додаткові матеріали, які використовуються для виробництва продукту або для внутрішніх потреб.

Рахунок 203 “Паливо” спеціалізується на обліку твердого та рідкого палива (нафтопродуктів), яке використовується для науково-технічних потреб виробництва, діяльності автомобільного транспорту, опалення приміщень, а також сплачується купонами на нафтопродукти та блакитне паливо.

На субрахунку 207 “Запасні частини” відображають отримані та виготовлені запчастини, конструкції та елементи, спеціально призначені для проведення ремонтних робіт, заміни зношених деталей обладнання та автотранспортних засобів, автомобільних шин, двигунів, конструкцій та пристроїв, що утворюються під час ремонтів, а також автомобільні шини, що встановлені на колесах та призначені для запасу для автомобіля, входять до його вартості (первісна ціна) та вважаються частиною основних фондів. Аналітичний облік обмінного фонду машин, споруд і пристроїв проводиться за такими групами: придатні для використання (нові та відновлені); доступні для відновлення (zareєстровані в базі даних); та ті, що перебувають у занепаді.

На субрахунку 208 “Використані матеріали сільськогосподарського призначення” обліковуються добрива; пестициди для боротьби з шкідниками сільськогосподарських рослин; біопрепарати та лікарські засоби для тварин; корми для тварин (включаючи ті, що вироблені власноруч); а також зерно, яке використовується для сівби та посадки.

На субрахунку 209 “Інші матеріали” зараховуються залишки виробництва, старі та зношені шини, несправні частини, металобрухт та інші матеріали, які вважаються залишками з потенційною вартістю для використання або продажу стороннім особам.

Рахунок 22 “Малоцінні та швидкозношувані предмети” призначено для систематичного обліку та узагальнення інформації про присутність і рух малоцінних та швидкозношуваних предметів, що перебувають у власності

підприємства та включені до складу його запасів. Малоцінними та швидкозношуваними вважаються предмети, які експлуатуються протягом одного року або стандартного операційного циклу, якщо він перевищує один рік. До цієї категорії належать інструменти, господарський інвентар, спеціальне обладнання, особливий одяг тощо.

На дебеті рахунку 22 фіксуються за первісною вартістю придбані або отримані, а також виготовлені малоцінні та швидкозношувані предмети. На кредиті ж відображається облікова вартість відпущених в експлуатацію малоцінних та швидкозношуваних предметів, із списанням на рахунки обліку витрат, а також фіксуються витрати на компенсацію нестач та втрат внаслідок пошкоджень чи втрати вартості цих предметів.

Рахунок 23 “Виробництво” служить для комплексного обліку витрат, пов'язаних із виробництвом продукції (робіт, послуг). Цей рахунок використовується для фіксації різних видів витрат на виробництво на відповідних підрахунках, зокрема: промислових та сільськогосподарських підприємств з метою виробництва продукції.

Рахунок 27 “Продукція сільськогосподарського виробництва” використовується для обліку та узагальнення інформації про наявність та рух сільськогосподарської продукції. Сільськогосподарська продукція на цьому рахунку відображається за її справедливою вартістю, яка зменшується на очікувані витрати на продаж. За дебетом рахунку 27 фіксуються надходження сільськогосподарської продукції, а за кредитом – вибуття продукції внаслідок продажу або безоплатної передачі.

Лісопродукція у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” поділяється на готову продукцію та виробничі запаси. Готова продукція – це завершений продукт, що відповідає вимогам стандартів і технічних умов, має відповідний документ, що підтверджує його якість, та призначена для збуту в межах підприємства [39, с. 336].

З іншого боку, виробничі запаси виступають як сировина та матеріал, що призначені для виробничого споживання на підприємстві. Вони ще не

використані та не віддані у переробку, а отже очікують початку виробничого процесу. Особливістю діяльності лісгоспів є необхідність урахування тривалості операційного циклу. Ріст деревини зазвичай є довшим, ніж у інших галузях економіки, тому використання деревини як готової продукції здійснюється періодично, а не безперервно або щорічно. Основні кореспонденції рахунків з обліку надходження запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” наведено у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

**Основні кореспонденції рахунків з обліку надходження запасів у Філії
“Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”**

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
Якщо І подія – отримано запаси			
1	Отримано запаси від ТОВ «Запаси»	Рахунок запасів	631
2	Відображено суму ПК	641	631
3	Відображено послуги доставки	Рахунок запасів/ТЗВ	685
4	Відображено суму ПК	641	685
5	Оплачено кошти ТОВ «Запаси»	631	311
6	Оплачено кошти ПП «Де Лівері»	685	311
Якщо І подія – видано аванс			
1	Видано аванс ПАТ «Зірка»	371/ Зірка	311
2	Відображено ПК	641	644
3	Отримано купівельні напівфабрикати	25	631/Зірка
4	Відображено суму ПК	644	631/Зірка
5	Видано аванс ТОВ «Транспорт ЮА»	371/Транспорт ЮА	311
6	Відображено ПК	641	644
7	Відображено витрати на транспорт.	25	631/Транспорт ЮА
8	Відображено суму ПК	644	631/Транспорт ЮА
9	Відображено взаємозалік з ПАТ «Зірка»	631/Зірка	371/ Зірка
10	Відображено взаємозалік з ТОВ «Транспорт ЮА»	631/Транспорт ЮА	371/Транспорт ЮА

Джерело: сформовано автором.

Облік транспортно-заготівельних включає в себе реєстрацію приходу товарів на склад, відправку товарів зі складу, вимірювання та контроль їх

вартості, а також реєстрацію витрат, пов'язаних з виробництвом товарів або наданням послуг. Цей процес дозволяє підприємствам точно визначати вартість їх запасів і витрат, що є ключовим для розрахунку прибутку та прийняття управлінських рішень.

ТЗВ розподіляється за середнім відсотком у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”:

$$\%TЗВ = \frac{TЗВ_{\text{напоч.}} + TЗВ_{\text{щонадійшло}}}{З_{\text{напоч.}} + З_{\text{щонадійшли}}} \quad (2.1)$$

Облік виробництва являє собою систематичний збір, класифікацію, обробку та аналіз інформації про виробничу діяльність підприємства. Під час списання запасів на виробництво, сировинні матеріали, компоненти або інші ресурси знімаються зі складу підприємства та направляються на виробничі лінії для подальшої обробки або зборки.

Основні кореспонденції рахунків з обліку списання запасів та отримання з виробництва готової продукції у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” наведено у табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Основні кореспонденції рахунків з списання запасів та отримання з виробництва продукції у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
1	Списано сировину на виробництво продукції	231.1	201
2	Списано МШП на виробництво продукції	231.1	22
3	Нараховано заробітну плату працівникам виробництва продукції	231.1	661
4	Нараховано ЄСВ на фонд оплати праці основних виробничих працівників	231.1	651
5	Нараховано заробітну плату керівникам цехів та інженерно-технічному персоналу загальнопромислових підрозділів	91	661
6	Нараховано ЄСВ	91	651

7	Нараховано заробітну плату адміністративному персоналу	92	661
8	Нараховано ЄСВ	92	651
9	Нараховано знос адміністративної будівлі	92	131
10	Нараховано знос будівлі цеху	91	131
11	Включено загальновиробничі витрати до собівартості продукції:	231.1	91
12	Отримано з виробництва готову продукцію	271	231.1

Джерело: сформовано автором.

Облік реалізації запасів включає в себе реєстрацію даних про продажі товарів або послуг, визначення їх вартості та прибутковості, а також аналіз витрат на реалізацію [40, с. 171]. Цей процес допомагає підприємствам вести облік своєї діяльності, визначати її ефективність та приймати управлінські рішення. Основні кореспонденції рахунків з обліку реалізації запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” наведено у табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Типові кореспонденції рахунків з реалізації запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
Якщо I подія – реалізовано запаси			
1	Відображено дохід від реалізації готової продукції	361	701
2	Відображено ПЗ	701	641
3	Списано суму доходу на фінансовий результат	701	791
4	Відображено собівартість готової продукції	901	271
5	На фінансовий результат списано собівартість готової продукції	791	901
6	Отримано грошові кошти	311	361
Якщо I подія – отримано аванс			
1	Надійшла попередня оплата за продукцію	311	681
2	Нараховано податкові зобов'язання щодо ПДВ	643	641
3	Відображено реалізацію готової	361	701

	продукції (визнано дохід)		
4	Списано податкові зобов'язання щодо ПДВ	701	643
5	Відображено собівартість готової продукції	901	271
6	Списано на фінансові результати:	701	791
7	• доходи • витрати	791	901
8	Проведено зарахування заборгованостей	681	361

Джерело: сформовано автором.

Під час інвентаризації виробничих запасів проводиться перевірка їх наявності з врахуванням місця зберігання та окремо за відповідальними особами [41, с. 270]. Кожен матеріальний запас записується в описи з вказівкою найменування, номенклатурного номера, виду, групи, сорту та кількості. Під час проведення інвентаризації встановлюється фактична наявність цінностей, виявляються будь-які відхилення від даних бухгалтерського обліку та їх причини.

Основні кореспонденції рахунків з інвентаризації запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” наведено у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

**Основні кореспонденції рахунків з інвентаризації запасів у Філії
“Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”**

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
1.	Відражено суму нестач, які виникли в результаті псування цінностей до визначення винуватців	072	—
2.	Суми нестач і збитків, виявлені під час процесів заготівлі, переробки, зберігання та реалізації запасів віднесено на витрати	947	Рахунок запасів
3.	Віднесено нестачу на винну особу	375	Рахунок запасів
4.	Списання із позабалансового рахунка нестачі	—	072
5.	Погашено сума нестач	30, 31, 661	375

6.	Погашено суми накладеного штрафу	30, 31, 661	377
7.	Оприбутковано лишки запасів, виявлених під час інвентаризації	Рахунок запасів	719
8.	Списаноя на фінансові результати: а) витрати	791	947, 949
9.	б) доходи	716 719	791 791

Джерело: сформовано автором.

Отже, в Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” для отримання інформації щодо руху та наявності виробничих запасів використовуються окремі субрахунки. Аналітичний облік допомагає проводити докладний моніторинг виробничих запасів. Дані аналітичного обліку є первинною інформацією для синтетичного обліку. У рамках аналітичного обліку фіксується рух та наявність виробничих запасів. Аналітичний облік ведуть з використанням карток складського обліку в межах їх назв або однорідних груп. Синтетичний облік дозволяє достовірно визначити рух виробничих запасів в Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”, виявити їх потенційну вартість при видачі та одержанні та здійснити точну оцінку цих операцій.

Слід зазначити, що в процесі бухгалтерського обліку матеріальних запасів важливо відображати їх наявність та рух на відповідних рахунках. Це дозволяє підприємствам ефективно керувати запасами, забезпечуючи достатню кількість матеріалів для безперебійного виробництва, а також оптимізувати витрати. Наявність матеріальних запасів відображається на рахунках активів, тоді як їх рух – на рахунках доходів, витрат та інших рахунках, залежно від призначення. Чітке відображення цих процесів у бухгалтерському обліку допомагає забезпечити точність фінансової звітності і прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

2.3. Контроль матеріальних запасів лісомисливських підприємств: організація і методика

Внутрішньогосподарський контроль має важливе значення для підприємств, які активно використовують матеріальні цінності та грошові кошти у процесі виробництва. Цей вид контролю набуває особливого значення для підприємств з великим обсягом виробничих витрат.

В умовах сучасного господарського середовища контроль за матеріальними запасами є важливим елементом управління для лісомисливських підприємств. Ефективне використання лісових ресурсів та оптимізація виробничих процесів вимагають належного контролю за матеріальними запасами.

На лісомисливських підприємствах, які займаються заготівлею, обробкою та реалізацією лісових ресурсів, контроль за матеріальними запасами стає ключовим фактором успішної діяльності. З урахуванням особливостей лісового господарства, які включають в себе сезонність, великі обсяги робіт та значний ризик втрат, важливо розробляти ефективні методи контролю та забезпечення належної організації процесів управління матеріальними запасами.

Основні завдання з внутрішнього контролю операцій із запасами у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” наведено на рис. 2.6.

Об’єктами внутрішнього контролю у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” є інвентарні об’єкти товарно-матеріальних цінностей, оцінка їхнього стану збереження та обліку, формування собівартості запасів, а також відображення витрат, пов’язаних із їх придбанням (створенням), використанням та реалізацією (списанням). Ці процеси мають бути адекватно відображені у фінансовій, статистичній та податковій звітності підприємства.

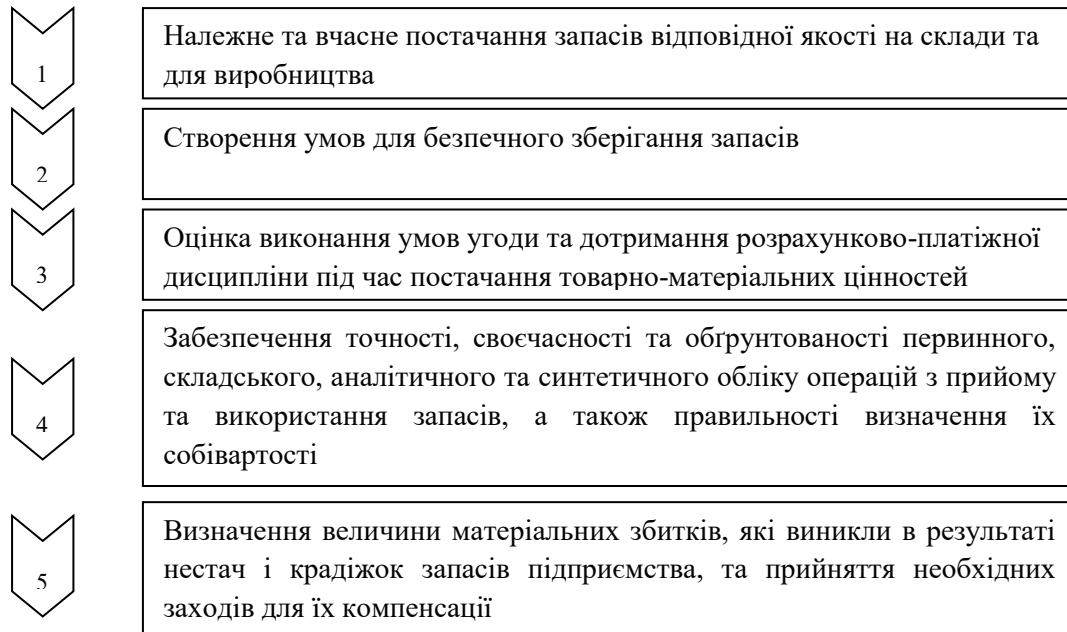

Рис. 2.6. Завдання з внутрішнього контролю операцій із запасами у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”

Джерело: сформовано автором.

На складах підприємства кількісний облік матеріальних цінностей, який включає назви, марки та ґатунки, здійснюється за допомогою карток складського обліку матеріалів (ф. № М-12). У випадку складів з обмеженою номенклатурою матеріальних цінностей, може застосовуватися книга складського обліку (ф. № 40). Контролери здійснюють перевірку відповідності даних первинних прибуткових та видаткових документів з записами у картках (книгах) складського обліку.

Важливим заходом у системі внутрішнього контролю є періодичне проведення на складах контрольних вибірових перевірок залишків товарно-матеріальних цінностей для зіставлення їх з обліковими даними. Результати цих перевірок, а також виявлені порушення, контролери передають керівництву підприємства та головному бухгалтеру для прийняття відповідних заходів [42, с. 27].

Умови створення ефективної системи внутрішнього контролю, спрямованої на забезпечення збереження запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” (рис. 2.7).

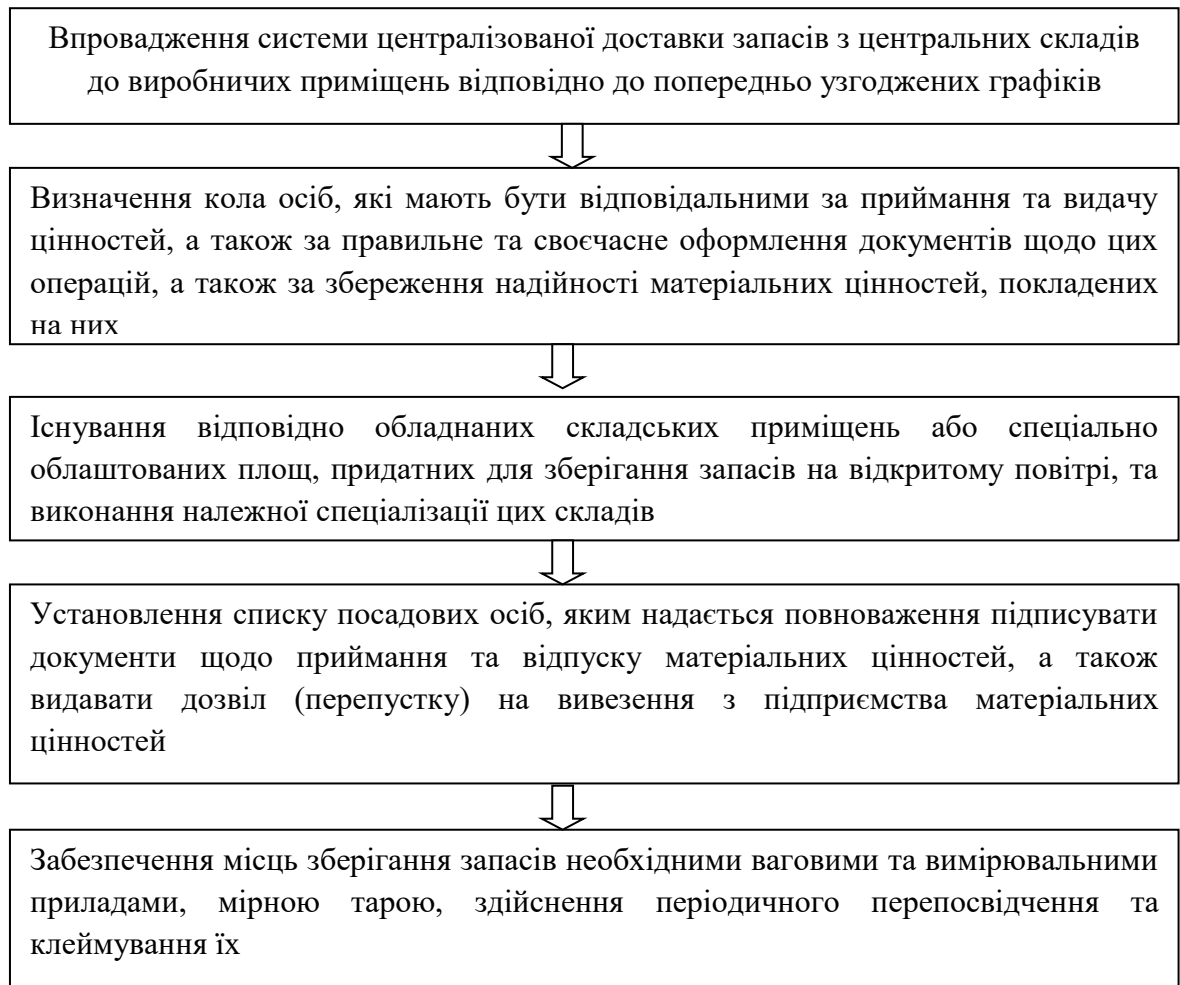

Рис. 2.7. Умови створення ефективної системи внутрішнього контролю збереження запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”

Джерело: сформовано автором.

У Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” впроваджено комплекс заходів, спрямованих на зменшення ймовірності втрат, крадіжок та неефективного використання запасів. Перш за все, проводяться регулярні аудити та періодичні контрольні перевірки складів для виявлення можливих порушень і втрат. Крім того, встановлені строгі процедури видачі дозволів на переміщення запасів і контролю за їх

зберіганням, що сприяє попередженню недозволених дій та забезпеченню правильного обліку цінностей.

Щодо контролю операцій з руху запасів, їх основні напрямки наведено на рис. 2.8.

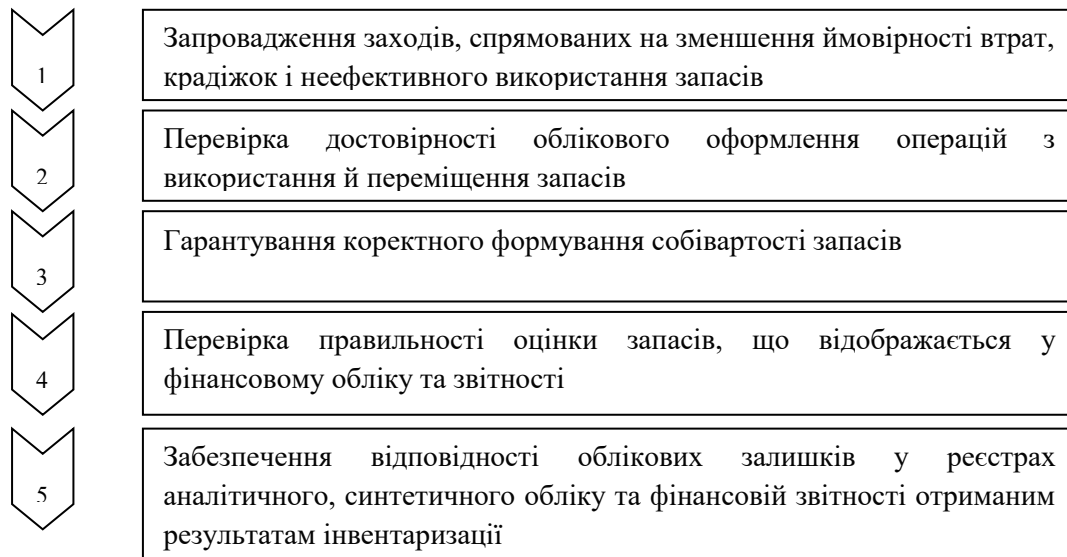

Рис. 2.8. Основні напрямки внутрішнього контролю по операціях з руху запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”

Джерело: сформовано автором.

Комплексні заходи включають удосконалення системи внутрішнього контролю, відстеження облікового оформлення операцій з використання та переміщення запасів, а також впровадження ефективних процедур ідентифікації і реєстрації руху цінностей. Враховуючи специфіку лісового господарства, особлива увага приділяється організації доставки та зберігання матеріалів, а також контролю за їхнім використанням на виробничих ділянках. Такий підхід дозволяє забезпечити найвищий рівень безпеки та ефективного використання ресурсів на підприємстві [43, с. 17].

Внутрішній контроль над операціями з руху запасів Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” зосереджується на перевірці достовірності облікового оформлення операцій з використання й

переміщення запасів. Перший етап цього контролю включає аналіз процедур і політик, які визначають правила обліку і переміщення запасів. Важливо переконатися, що всі внутрішні процеси відповідають стандартам бухгалтерського обліку та внутрішнім положенням організації.

Другий аспект цього контролю полягає в систематичній перевірці облікових записів, щоб впевнитися в їхній точності та повноті. Це може включати порівняння фактичних запасів з обліковими даними, перевірку правильності проведення і реєстрації операцій з переміщення запасів, а також перевірку документації, що підтверджує ці операції. Підтримка високого рівня достовірності облікового оформлення допомагає забезпечити надійну фінансову звітність і вчасне виявлення можливих помилок або шахрайства.

Внутрішній контроль над операціями з руху запасів має особливу увагу до гарантування коректного формування собівартості запасів. Це включає в себе ретельний аналіз витрат, які включаються до собівартості, таких як витрати на закупівлю, зберігання та транспортування запасів. Важливо переконатися, що всі витрати на запаси належним чином розподілені та відображені у фінансовій звітності, щоб забезпечити точність інформації про вартість запасів.

Додатково, внутрішній контроль в цьому напрямку включає систематичні перевірки та аналіз облікових записів, що стосуються формування собівартості запасів. Це може включати перевірку правильності застосування методів оцінки запасів, а також перевірку відповідності облікових записів вимогам бухгалтерських стандартів та внутрішніх процедур компанії. Забезпечення точності та коректності формування собівартості запасів допомагає забезпечити правильне прийняття управлінських рішень та визначення оптимальних стратегій управління запасами.

Один з основних напрямків внутрішнього контролю над операціями з руху запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” – це перевірка правильності оцінки запасів, яка відображається у

фінансовому обліку та звітності. Це означає, що важливо переконатися, що облікова вартість запасів відображає їхню справжню ринкову вартість на дату звітності. Для досягнення цього мета внутрішнього контролю включає в себе систематичні перевірки оцінки запасів, порівняння цін на запаси зі внутрішніми та зовнішніми джерелами інформації, а також перевірку відповідності методів оцінки запасів бухгалтерським стандартам.

Також інший аспект цього контролю полягає в аналізі документації, що підтверджує процес оцінки запасів. Це може включати перевірку достовірності та повноти даних, які використовуються для визначення вартості запасів, а також перевірку дотримання усіх необхідних процедур та політик під час оцінки. Забезпечення правильності оцінки запасів у фінансовому обліку та звітності допомагає забезпечити надійність та точність фінансової звітності компанії, що є важливим для внутрішнього та зовнішнього аналізу, а також для прийняття управлінських рішень.

Одним із ключових аспектів внутрішнього контролю над операціями з руху запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” є забезпечення відповідності облікових залишків у реєстрах аналітичного, синтетичного обліку та фінансовій звітності отриманим результатам інвентаризації. Це вимагає ретельної перевірки та зіставлення фактичних залишків запасів, які виявлені під час інвентаризації, з обліковими записами в реєстрах. Важливо переконатися, що облікові залишки відображають реальний стан запасів і є точним відображенням фактичних кількостей та вартостей.

Також необхідно переконатися, що усі операції з прийому, використання та переміщення запасів правильно відображені у фінансових звітах. Додатково, важливо перевіряти відповідність облікових записів до бухгалтерських стандартів та внутрішніх положень компанії. Забезпечення відповідності облікових залишків у реєстрах та фінансовій звітності отриманим результатам інвентаризації є ключовим для забезпечення точності

та достовірності фінансової інформації, що є важливим для внутрішнього та зовнішнього аналізу, а також для прийняття управлінських рішень [44, с. 73].

У періодичній системі контролю за допомогою інвентаризації товарно-матеріальних запасів, наявних на кінець облікового періоду, розраховують кінцеве сальдо рахунка товарно-матеріальних запасів. Це досягається шляхом множення кількості одиниць товарно-матеріальних запасів на їхню вартість за одиницю. Результат цього розрахунку відображає суму вартості запасів, яка залишилася на кінець облікового періоду.

Далі, для визначення собівартості відпущених у виробництво (реалізованих) товарно-матеріальних запасів, розраховують різницю між загальною вартістю придбаних цінностей (включаючи початкове сальдо) та вартістю залишків на кінець облікового періоду. Ця різниця відображає суму коштів, витрачених на виробництво, співвідносно товарно-матеріальним запасам, які були використані або реалізовані протягом періоду. Такий підхід дозволяє визначити вартість і використання запасів у виробництві, що є важливим аспектом для управління фінансами та виробництвом в підприємстві.

Внутрішній контроль операцій з малоцінними швидкозношуваними предметами проводиться з урахуванням ряду особливостей. Оскільки в бухгалтерських стандартах не міститься чіткого визначення терміну “малоцінні”, підприємство самостійно встановлює, які предмети відносяться до цієї категорії та обліковуються на рахунку 22 “Малоцінні та швидкозношувані предмети”. Відповідно до цього, установлений критерій вартості повинен бути зазначений у Наказі про облікову політику підприємства. Збереження цих цінностей залежить від організації системи матеріальної відповідальності, умов їх зберігання та встановлення щоденного контролю за наявністю цінностей.

Перевірка операцій із запасами вимагає використання різноманітних методичних прийомів для ефективного контролю (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

**Методичні прийоми проведення перевірки операцій із запасами у Філії
“Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”**

<i>Об'єкти фактичного контролю</i>
1. Різноманітні види запасів включають основні та допоміжні матеріальні ресурси, які використовуються для виробництва продукції або надання послуг, а також для обслуговування виробничих та адміністративних потреб. 2. Матеріально-технічні засоби, що експлуатуються протягом не більше одного року або нормального операційного циклу, також входять до цієї категорії. 3. Також до складу запасів входять незавершене виробництво, яке складається з частково оброблених деталей або технологічних процесів. 4. Крім того, готова продукція та товари також відносяться до запасів, які підлягають обліку.
<i>Напрямки документального проведення контролю</i>
1. Перевірка, щоб забезпечити повноту оприбутковування запасів та наявність відповідних документів, що підтверджують їх придбання. 2. Аналіз організації контролю за зберіганням та використанням довіреностей. 3. Оцінка системи контролю за погашенням довіреностей. 4. Перевірка правильності відпуску (списання) запасів. 5. Аудит законності списання запасів у випадку втрат. 6. Оцінка правильності застосування норм природного убутку та виявлення недостач. 7. Аналіз фактів псування запасів. 8. Перевірка встановлення та дотримання лімітів з відпуску запасів, а також операцій з тарою. 9. Контроль достовірності руху запасів у бухгалтерському обліку. 10. Дослідження операцій з руху запасів, включаючи незавершене виробництво. 11. Перевірка правильності оцінки запасів при надходженні та придбанні. 12. Аналіз своєчасності пред'явлення претензій за якістю та кількістю запасів, а також за кількістю виконання робіт та послуг. 13. Перевірка операцій з руху матеріально-сировинних та допоміжних матеріалів. 14. Оцінка стану матеріальної відповідальності та перевірка правильності відображення в обліку та звітності готової, відвантаженої та реалізованої продукції.

Джерело: сформовано автором.

Особливо важливим є контроль процесу перенесення даних про залишки матеріальних цінностей з матеріальних звітів до регістрів синтетичного обліку та звітності. Цей контроль включає використання арифметичного перерахунку вартості залишків матеріальних цінностей за різними звітними періодами шляхом порівняння даних, що містяться у Головній книзі, розділі III Журналу 5, 5А, а також у балансі (звіті про фінансовий стан) та звіті про фінансові результати. Це дозволяє контролювати відповідність відображення вартості матеріальних запасів на

рахунках обліку та у звітності, забезпечуючи точність та достовірність фінансової інформації.

Таким чином, контроль матеріальних запасів на лісомисливських підприємствах є важливим елементом ефективного управління ресурсами та забезпечення стабільного фінансового стану підприємства. Цей процес потребує детальної організації та використання відповідної методики контролю. Відповідна організація включає у себе не лише правильне ведення обліку запасів, але й систематичне проведення інвентаризацій, аналіз документації та встановлення ефективних процедур контролю.

Методика контролю має базуватися на виваженому підході до перевірки кожного етапу обігу матеріальних цінностей, починаючи від їхнього придбання та закінчуючи використанням чи реалізацією. Вона повинна передбачати перевірку достовірності облікових записів, організацію контролю за зберіганням, оцінку вартості запасів та правильність їх списання. Додатковою важливою складовою є аналіз системи матеріальної відповідальності та встановлення ефективного механізму попередження можливих порушень.

Висновки до розділу 2

Організація обліку матеріальних запасів у лісомисливських господарствах залежить від багатьох чинників. Найважливішими з них є кількість видів деревини, їх порода, клас, довжина та діаметр. Крім того, ефективна організація складського господарства, а також процеси приймання та відпуску матеріалів на робочі місця мають велике значення. Дослідження особливостей обліку, контролю та аналізу запасів проводилося на прикладі господарської діяльності Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” Державного спеціалізованого господарського підприємства “Ліси України”. Усі господарські операції з надходження матеріальних запасів у лісомисливському господарстві підтверджуються первинними документами. Для раціоналізації обліку запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське

господарство” ДСГП “Ліси України” затверджено Наказ про облікову політику.

Наявність та рух матеріальних запасів вимагають систематичного контролю та точного відображення на рахунках обліку, щоб забезпечити якісний та точний управлінський процес. Облік матеріальних запасів у досліджуваному підприємстві здійснюється із залученням рахунків 2 класу “Запаси”. Транспортно-заготівельні витрати розподіляється на підприємстві за середнім відсотком.

На лісомисливських підприємствах, які займаються заготівлею, обробкою та реалізацією лісових ресурсів, контроль за матеріальними запасами стає ключовим фактором успішної діяльності. Основні завдання з внутрішнього контролю операцій із запасами у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” є: належне та вчасне постачання запасів відповідної якості на склади та для виробництва; створення умов для безпечного зберігання запасів; оцінка виконання умов угоди та дотримання розрахунково-платіжної дисципліни під час постачання товарно-матеріальних цінностей; забезпечення точності, своєчасності та обґрунтованості первинного, складського, аналітичного та синтетичного обліку операцій з прийому та використання запасів, а також правильності визначення їх собівартості; визначення величини матеріальних збитків, які виникли в результаті нестачі і крадіжок запасів підприємства, та прийняття необхідних заходів для їх компенсації тощо.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ МАТЕРІАЛЬНИХ ЗАПАСІВ ФІЛІЇ “ЯСІНЯНСЬКЕ ЛІСОМИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО” ДЕРЖАВНОГО СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА “ЛІСИ УКРАЇНИ” ТА НАПРЯМКИ ЇХ ОПТИМІЗАЦІЇ

3.1. Оцінка наявності, структури та динаміки матеріальних запасів

Важливе місце в організації аналітичної роботи займає визначення змісту та послідовності її основних етапів, адже ефективність аналізу господарської діяльності значною мірою залежить від його належної організації. Тому аналітичний процес доцільно представити як певну послідовність однотипних за змістом дій, що дозволить систематизувати й оптимізувати методику, зменшити трудомісткість аналітичних процедур та підвищити кінцевий результат [45, с. 89]. Аналіз наявності, структури та динаміки матеріальних запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” включає п’ять взаємопов’язаних етапів (рис. 3.1).

Основною метою аналізу наявності, структури та динаміки матеріальних запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” є оцінка їх наявності та фактичного стану. Аналіз повинен забезпечити належне виконання виробничої програми шляхом мінімізації матеріальних витрат, зменшення обсягу запасів, пошуку можливостей для зниження цін на ці ресурси та покращення їх якості [46, с. 135].

Недостатня увага до аналізу наявності та використання запасів призводить до втрати контролю над місцями їх фактичного споживання в підрозділах, де зазвичай виникають найбільші відхилення від встановлених норм витрат.

Рис. 3.1. Основні етапи аналізу наявності, структури та динаміки матеріальних запасів у Філії "Ясінянське лісомисливське господарство" ДСГП "Ліси України"

Джерело: самостійно сформовано автором.

Основні завдання економічного аналізу наявності, структури та динаміки матеріальних запасів у Філії "Ясінянське лісомисливське господарство" ДСГП "Ліси України" включають:

- оцінку наявності матеріальних запасів підприємства за їхніми видами та аналіз структури цих запасів;
- аналіз складських запасів, вивчення їхнього руху та структури використання;
- оцінка обґрунтованості планів матеріально-технічного постачання, їх виконання та впливу на обсяги виробництва продукції (робіт, послуг) і собівартість;
- аналіз інтенсивності та ефективності використання матеріальних запасів;
- узагальнення факторів, які призвели до відхилення фактичних показників використання запасів від планових (прогнозованих);

- моделювання взаємозв'язків між обсягами реалізації продукції (робіт, послуг) та показниками матеріаломісткості, матеріаловіддачі тощо;
- виявлення внутрішньовиробничих резервів економії матеріальних запасів та оцінка їхнього впливу на діяльність підприємства.

Об'єктами аналізу є матеріальні запаси підприємства, зокрема сировина, матеріали, напівфабрикати та інші ресурси, необхідні для лісогосподарської діяльності. Суб'єктами, що здійснюють аналіз, виступають керівництво філії, а також спеціалісти, відповідальні за управління запасами. Вони проводять дослідження та оцінюють стан запасів для прийняття управлінських рішень.

Для аналізу використовують низку ключових показників, таких як обсяг матеріальних запасів, структура запасів за видами ресурсів, оборотність запасів, а також коефіцієнти матеріаломісткості та ефективності використання запасів. Джерелами інформації є бухгалтерські дані, фінансові звіти, інвентаризаційні акти та внутрішні документи підприємства, що фіксують стан запасів.

Аналіз матеріальних запасів здійснюється з використанням кількісних і якісних методів. Серед них – метод порівняння, факторний аналіз, горизонтальний і вертикальний аналіз, а також методи статистичного аналізу динаміки [47, с. 96]. Ці методи допомагають виявити тенденції змін у запасах, визначити вплив різних факторів на їх обсяг і структуру, а також оцінити ефективність їх використання.

На основі проведеного аналізу формуються висновки щодо стану матеріальних запасів та рекомендації для покращення управління ними. Впровадження результатів передбачає розробку заходів з оптимізації запасів, зокрема зменшення надлишкових запасів, прискорення їх оборотності та покращення контролю за їх використанням. Це сприяє зниженню матеріальних витрат та підвищенню рентабельності діяльності філії.

Важливим аспектом аналізу матеріальних запасів є забезпечення інформаційної підтримки цього процесу. Для того, щоб аналіз був надійним,

достовірним і ефективним, необхідно гарантувати: повноту інформації за змістом, обсягом та структурою; високий рівень достовірності даних; можливість порівнювати інформацію про виробничі запаси у часі за кількісними та якісними характеристиками; незалежність джерел отримання інформації, що має статус комерційної таємниці; своєчасне надходження даних про виробничі запаси та їх ефективну обробку.

Аналіз наявності, структури та динаміки матеріальних запасів є ключовим інструментом у системі управління ресурсним потенціалом суб'єкта господарювання. Він дозволяє оцінити рівень забезпеченості підприємства необхідними ресурсами та здійснювати подальший аналіз їх ефективності використання.

Для визначення результативності управління матеріальними запасами було проведено аналіз показників діяльності підприємства, використовуючи дані фінансової звітності (Додаток А) та бухгалтерського обліку. Ці показники відображають обсяги запасів, їх оборотність, а також ступінь раціональності використання матеріальних ресурсів у господарському процесі.

Динаміка складу матеріальних запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” відіграє важливу роль у процесі оцінки ефективності управління ресурсами. Вивчення змін у складі запасів дозволяє виявити тенденції у використанні різних видів ресурсів, що може свідчити про ефективність чи неефективність планування запасів та їх використання.

Дані щодо динаміки запасів, а також результати їх аналізу наведено в аналітичній табл. 3.1, яка містить інформацію про обсяги та зміни матеріальних запасів за період 2021-2023 рр., що дозволяє більш детально оцінити стан запасів.

Таблиця 3.1

Оцінка динаміки матеріальних запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” за 2021-2023 рр.

Роки	Запаси господарства тис. грн	Темпи росту	
		базисні	ланцюгові
2021	4559	100,00	100,00
2022	3148	69,05	69,05
2023	3306,9	72,54	105,05

Джерело: самостійно сформовано автором.

Аналіз фінансових показників Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” за період 2021-2023 рр. демонструє динаміку зміни запасів господарства. У 2021 році запаси склали 4559 тис. грн., що стало базовим показником для подальших розрахунків. Цей рік характеризується стабільним рівнем запасів, який прийнято за 100%, і використовується для порівняння в наступних роках.

У 2022 році спостерігалось значне зниження запасів до 3148 тис. грн, що становить 69,05% від рівня 2021 року. Це означає, що запаси зменшилися на 30,95%. Ланцюговий темп росту також показує зменшення на ту ж величину у порівнянні з попереднім роком, що свідчить про серйозні економічні або операційні виклики для підприємства в цей період.

У 2023 році ситуація покращилася, а саме запаси збільшилися до 3306,9 тис. грн, що становить 72,54% від базового показника 2021 року. Це відображає деяке відновлення після падіння в 2022 році. Ланцюговий темп росту на рівні 105,05% вказує на позитивні зміни порівняно з попереднім роком, що свідчить про поступове відновлення фінансової стабільності господарства, хоча рівень запасів ще не досяг рівня 2021 року.

Візуалізація отриманих результатів аналізу наведено на рис. 3.2.

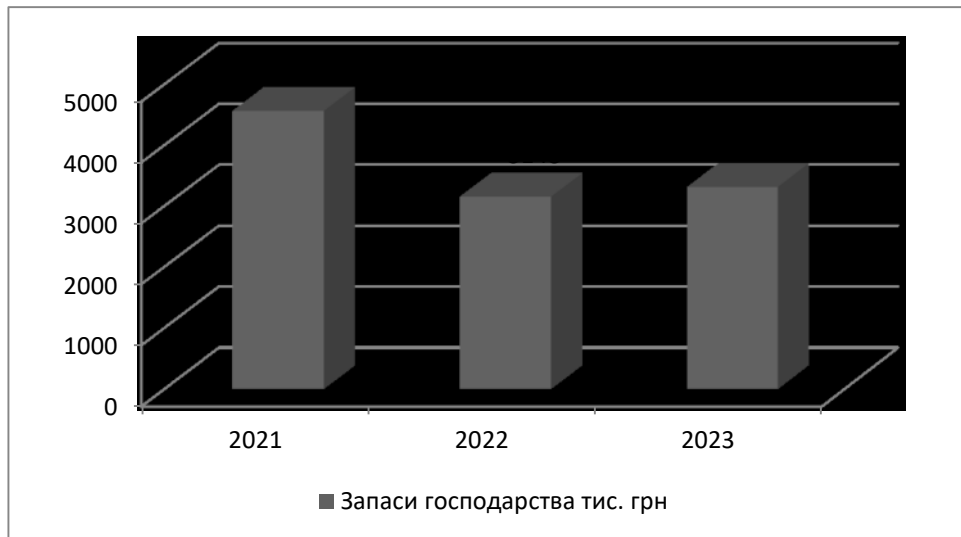

Рис. 3.2 Динаміка матеріальних запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” за 2021-2023 рр.

Джерело: самостійно сформовано автором.

У Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” важливу роль відіграє оцінка структури матеріальних запасів (табл. 3.2). Цей процес допомагає виявити, які категорії запасів займають найбільшу частку в загальному обсязі, що дає можливість більш точно планувати потреби підприємства.

Таблиця 3.2

Оцінка структури матеріальних запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” за 2022-2023 рр.

Назва показника	Запаси господарства, тис. грн.		Питома вага, %		Відхилення	
	2022 р.	2023 р.	2022 р.	2023 р.	тис. грн.	в.п.
Сировина та матеріали	160	53,6	5,08	1,62	-106,4	-3,46
Паливо	21	30,2	0,67	0,91	9,2	0,25
Запасні частини	0	0,7	0,00	0,02	0,7	0,02
Матеріали с\г призначення	50	56,9	1,59	1,72	6,9	0,13
МШП	264	292,1	8,39	8,83	28,1	0,45
Незавершене виробництво	504	1710,4	16,01	51,72	1206,4	35,71
Готова продукція	2149	1163	68,27	35,17	-986	-33,10
Всього	3148	3306,9	100	100	158,9	0,00

Джерело: самостійно сформовано автором.

Візуалізація отриманих результатів аналізу наведено на рис. 3.3.

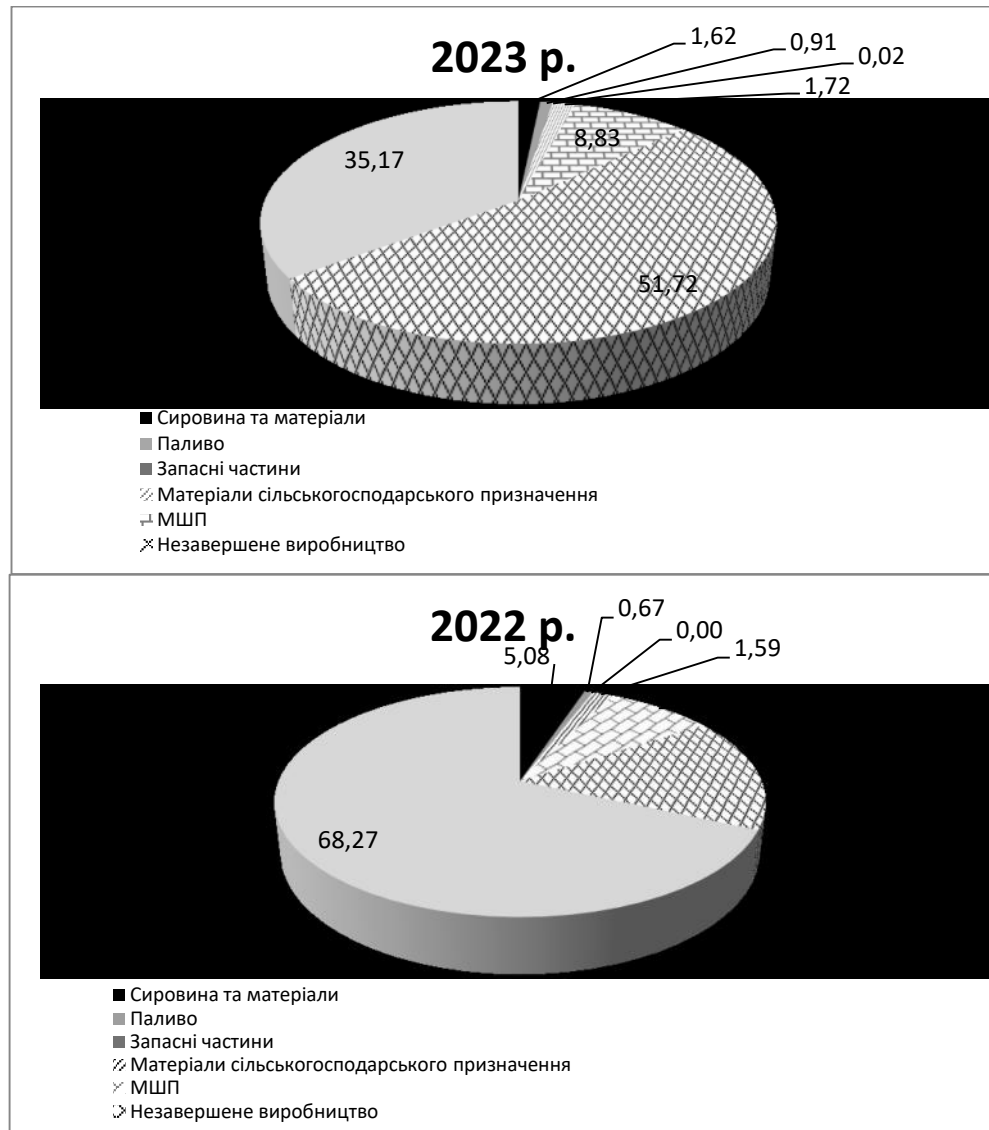

Рис. 3.3. Структура матеріальних запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” за 2022-2023 рр.

Джерело: самостійно сформовано автором.

Значне скорочення сировини та матеріалів з 160 тис. грн у 2022 році до 53,6 тис. грн у 2023 році може бути пов'язане з декількома факторами. По-перше, це може свідчити про зменшення обсягів виробництва або зміну в стратегії закупівель, зокрема перехід на більш ефективне використання сировини. Також можливо, що підприємство намагається оптимізувати запаси та зменшити витрати на зберігання матеріалів. Іншим фактором може бути скорочення попиту на продукцію, що знизило необхідність утримання великих запасів сировини.

Збільшення запасів палива з 21 тис. грн. до 30,2 тис. грн. може свідчити про підготовку до збільшення виробництва або активну діяльність у зв'язку з більшою експлуатацією техніки. Зростання витрат на паливо також може бути наслідком коливання цін на енергоресурси або закупівель більшої кількості палива для забезпечення стабільності у разі непередбачуваних перебоїв у постачанні.

Запаси запасних частин, які зросли з 0 до 0,7 тис. грн, свідчать про мінімальні зміни, що можуть бути результатом планових закупівель для ремонту обладнання. Це може вказувати на необхідність оновлення чи технічного обслуговування інфраструктури або техніки для забезпечення безперервної роботи підприємства.

У матеріалах сільськогосподарського призначення спостерігається незначне збільшення запасів з 50 тис. грн. до 56,9 тис. грн. Це може бути зумовлено збільшенням виробничих потреб у матеріалах для сільськогосподарської діяльності, яка підтримує лісомисливське господарство. Зростання питомої ваги з 1,59% до 1,72% вказує на незначні зміни в структурі запасів, що можуть бути пов'язані з сезонними факторами чи підготовкою до майбутніх робіт.

Збільшення запасів малоцінних та швидкозношуваних предметів (МШП) з 264 тис. грн. у 2022 році до 292,1 тис. грн. у 2023 році може свідчити про оновлення інвентарю та обладнання для забезпечення ефективності роботи підприємства. Питома вага цієї категорії зросла незначно (з 8,39% до 8,83%), що може вказувати на покращення умов праці або необхідність підготовки до збільшених обсягів робіт.

Незавершене виробництво показало найзначніше зростання з 504 тис. грн до 1710,4 тис. грн, що свідчить про активне збільшення обсягів виробництва, яке ще не завершено. Можливо, це пов'язано зі збільшенням замовлень або довготривалими виробничими циклами. Також це може бути результатом реалізації масштабних проектів, що потребують тривалого часу на завершення, або планових інвестицій у виробничі процеси.

Значне зниження запасів готової продукції з 2149 тис. грн. до 1163 тис. грн. може свідчити про те, що підприємство активно реалізує продукцію на ринку, або, навпаки, скорочує виробництво через зменшення попиту. Це може бути ознакою зміни ринкових умов, адаптації до нових економічних викликів або переорієнтації на інші види діяльності.

Таким чином, оцінка наявності, структури та динаміки матеріальних запасів є важливим елементом управління лісомисливського господарства, оскільки дозволяє визначити обсяги, різновиди та зміни в запасах за певний період. Аналізуючи матеріальні запаси, можна оцінити ефективність їх використання, оптимізацію складу та потреби в поповненні. Також динаміка змін у запасах допомагає виявити можливі проблеми в логістиці або виробництві, що сприяє коригуванню управлінських рішень та покращенню фінансових показників підприємства.

3.2. Аналіз ефективності використання матеріальних запасів

Сучасні умови господарювання, що визначаються дією ринкових законів, зокрема законів попиту, пропозиції та конкуренції, вимагають від вітчизняних підприємств оперативної адаптації до змін у ринковому середовищі та уникнення невиправданих ризиків через прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо ефективного використання всіх виробничих ресурсів, включаючи виробничі запаси. Особливу роль у цьому процесі відіграє економічний аналіз, який надає необхідну інформацію для ухвалення управлінських рішень.

Для детального аналізу ефективності матеріальних запасів і оцінки впливу різних чинників на їх стан і ефективність застосовують різноманітні методи економічного аналізу. До основних характеристик цих методів належать:

- використання системи показників для комплексної оцінки діяльності;

- всебічне залучення інформаційних джерел;
- кількісний аналіз факторів;
- виявлення резервів для підвищення ефективності;
- розробка заходів щодо усунення недоліків [48, с. 182].

У табл. 3.3 наведено методику аналізу ефективності матеріальних запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”.

Таблиця 3.3

**Методика аналізу ефективності використання матеріальних запасів у
Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”**

Напрямок	Інструментарій	Одержані результати
Оцінка ефективності використання матеріальних запасів	Коефіцієнтний метод, метод відносних різниць	Аналіз розмірів факторів, що впливають на ефективність використання матеріальних ресурсів
Аналіз якості запасів	Бальний метод	Перевірка якості запасів
Оцінка матеріаломісткості	Метод відносних різниць	Рівень понесених витрат у результаті зміни матеріаломісткості
Виявлення внутрішніх резервів економії матеріальних запасів та оцінка їхнього впливу на виробничі обсяги	Метод базисних підстановок, коефіцієнтний метод	Оцінка впливу ефективності використання матеріальних ресурсів на розмір матеріальних витрат

Джерело: самостійно сформовано автором.

Для оцінки ефективності використання матеріальних запасів застосовують систему узагальнюючих та індивідуальних показників. До узагальнюючих належать такі, як прибуток на гривню матеріальних витрат, матеріаловіддача, матеріаломісткість, коефіцієнт співвідношення темпів зростання обсягу виробництва та матеріальних витрат, частка матеріальних витрат у собівартості продукції, а також коефіцієнт використання матеріалів. В аналітичній практиці та економічній літературі ефективність використання виробничих запасів оцінюється за допомогою різних показників [49, с. 235].

Використання показників, які базуються на матеріальних витратах замість запасів, стало поширеним явищем. Це переважно зумовлено тим, що при використанні матеріальних запасів вони перетворюються на матеріальні

витрати. Таким чином, вартість витрачених запасів відображається через матеріальні витрати, а їхнє використання в процесі виробництва оцінюється за показниками, що розраховуються на основі суми матеріальних затрат.

Структуру витрат за елементами у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” у 2023 р. наведено на рис. 3.4.

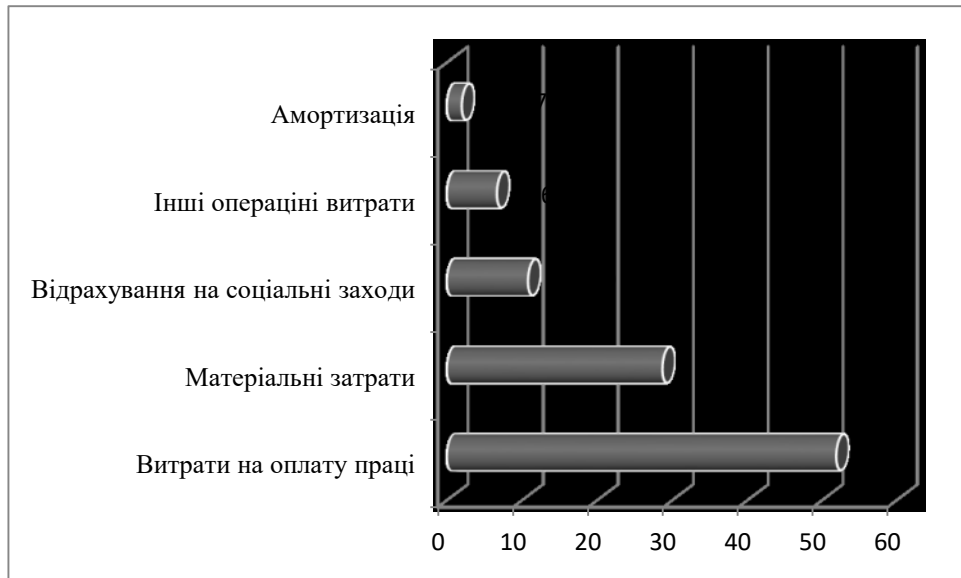

Рис. 3.4. Структура витрат за елементами у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” у 2023 р.

Джерело: самостійно сформовано автором.

У 2023 році філія “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” представила аналіз операційних витрат, який показує їх розподіл за елементами. Найбільшу частину витрат становлять витрати на оплату праці, що складають 51,9%. Матеріальні затрати займають 28,68%, підкреслюючи потребу у ресурсах для виконання лісомисливських заходів. Витрати на соціальні заходи становлять 10,79%, що забезпечує соціальний захист працівників та розвиток інфраструктури. Інші операційні витрати, які не підпадають під основні категорії, становлять 6,65%. Нарешті, амортизація, яка відображає витрати на знос основних засобів, складає 1,97%. Така структура витрат допомагає аналізувати фінансову ефективність філії та приймати управлінські рішення.

Одним з ключових етапів економічного аналізу виробничих запасів є оцінка їх оборотності. Аналіз оборотності також допомагає виявити

можливості для оптимізації виробничих процесів, покращення планування та забезпечення своєчасного постачання сировини. Таким чином, оцінка оборотності виробничих запасів є важливим інструментом для підвищення загальної ефективності підприємства. Швидкість обертання цих активів визначається за такими показниками:

- коефіцієнт обертання, який обчислюється як відношення виручки від реалізації продукції до середньої вартості запасів;
- тривалість одного обороту в днях, що визначається як відношення добутку середньої вартості виробничих запасів і кількості календарних днів у періоді до виручки від реалізації продукції;
- коефіцієнт закріплення виробничих запасів, який є оберненим коефіцієнту обертання і показує, скільки виробничих запасів припадає на 1 грн. реалізованої продукції (робіт, послуг) [50, с. 104].

Проведемо оцінку ефективності використання вищезазначених показників за 2022-2023 рр. у табл. 3.4.

Таблиця 3.4

**Аналіз ефективності використання матеріальних запасів у Філії
“Ясінянське лісомисливське господарство” за 2022-2023 рр.**

Показники	2022 р.	2023 р.	+ / –	%
1. Виручка від реалізації, грн.	97900	99549,1	1649,1	101,7
2. Середньорічна вартість запасів, грн.	3148	3306,9	158,9	105,0
3. Коефіцієнт оборотності запасів, разів	31,1	30,1	-1,0	96,8
4. Тривалість обороту запасів, дні	11,7	12,1	0,4	103,3
5. Коефіцієнт ефективності використання запасів	-	-	-	10,4

Джерело: самостійно сформовано автором.

Незважаючи на зростання виручки та вартості запасів, коефіцієнт оборотності запасів зменшився з 31.1 до 30.1 разів, що відображає зниження ефективності використання запасів. Це зниження на 1 раз або 3.2% може свідчити про уповільнення обігу матеріальних ресурсів. Водночас тривалість обороту запасів збільшилася з 11.7 до 12.1 днів, що на 0.4 дні більше або на 3.3%. Це вказує на те, що запаси залишаються в обігу довше, що може негативно вплинути на загальну ефективність.

Коефіцієнт ефективності використання запасів за 2023 рік становить 10,4. Це значення підкреслює важливість подальшого аналізу для виявлення можливостей покращення управління запасами, щоб досягти кращої оборотності та зменшити тривалість їх перебування в обігу.

На тривалість обороту в днях впливають такі фактори, як коливання середніх залишків виробничих запасів і зміни в обсязі реалізації продукції. Для розрахунку цих впливів можна скористатися методом ланцюгових підстановок.

Умовним показником є тривалість обороту в днях, розрахована на основі середніх залишків за звітний рік і обсягу реалізації за попередній рік. Факторний аналіз представлено в табл. 3.5.

Таблиця 3.5

**Факторний аналіз оборотності матеріальних запасів у Філії “Ясінянське
лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”
за 2022-2023 рр.**

Показник	Тривалість обороту, дні			Відхилення (+/-)		
	2022 р.	умовне	2023 р.	загальне	у т.ч. за рахунок факторів	
					середніх залишків	обсягу реалізації
Тривалість одного обороту матеріальних запасів	11,7	12,3	12,1	+0,4	+0,6	-0,2

Джерело: самостійно сформовано автором.

Візуалізація отриманих результатів аналізу наведено на рис. 3.5.

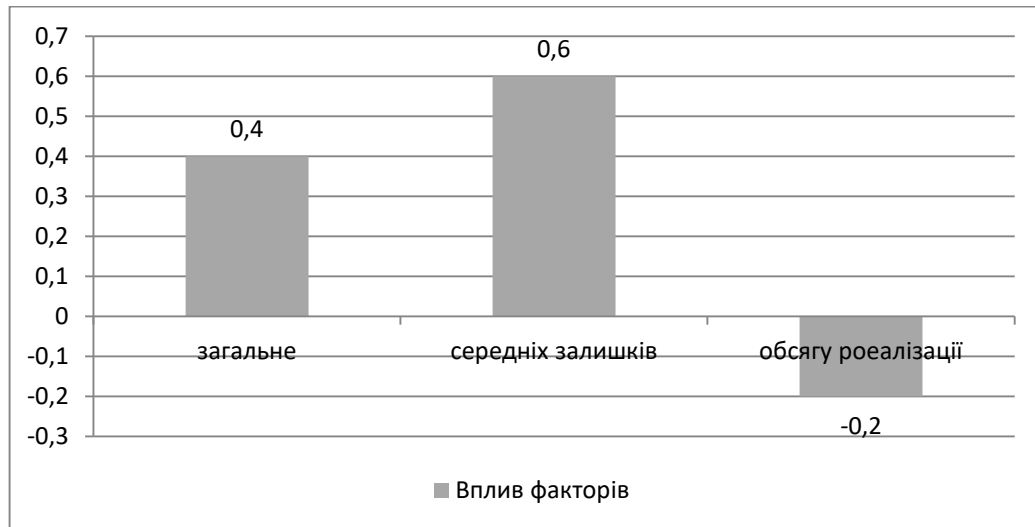

Рис. 3.5. Вплив факторів на оборотність матеріальних запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”

Джерело: самостійно сформовано автором.

Факторний аналіз оборотності матеріальних запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” за 2022-2023 рр. виявляє зміни у тривалості обороту матеріальних запасів.

У 2022 році тривалість одного обороту складала 11,7 днів, у 2023 році вона підвищилась до 12,1 дня. Загальне відхилення склало +0,4 дні. Це свідчить про уповільнення обігу запасів.

З розподілу цього відхилення видно, що +0,6 дні пов'язані із змінами середніх залишків, що вказує на те, що зростання залишків запасів значно вплинуло на збільшення тривалості їх обороту. У той же час, зміни в обсязі реалізації призвели до зниження на -0,2 дні, що частково компенсує вплив зростання залишків.

Таким чином, факторний аналіз показує, що основним чинником уповільнення обігу матеріальних запасів є зростання середніх залишків, тоді як обсяги реалізації мали незначний позитивний вплив. Це підкреслює необхідність оптимізації управління запасами для покращення їх оборотності.

Для оцінки ефективності використання матеріальних ресурсів застосовують систему узагальнюючих показників. До таких показників належать матеріаловіддача, матеріаломісткість, а також коефіцієнт співвідношення темпів росту обсягу виробництва і матеріальних витрат.

Матеріаловіддача є співвідношенням вартості виготовленої продукції (робіт, послуг) до обсягу матеріальних витрат. Цей показник відображає, яку віддачу отримують від виробничих запасів на одну гривню виготовленої продукції (робіт, послуг). У

свою чергу, матеріаломісткість визначається як відношення матеріальних витрат до обсягу виготовленої продукції (робіт, послуг), що показує, скільки витрат припадає на виробництво одиниці продукції (робіт, послуг). Питома вага матеріальних витрат у собівартості продукції (робіт, послуг) являє собою відношення суми матеріальних витрат до загальної собівартості продукції (робіт, послуг). Динаміка цього показника свідчить про зміни в матеріаломісткості продукції (робіт, послуг).

Сьогодні важливим завданням для ефективної діяльності підприємства є оптимізація матеріаломісткості виробництва. У комплексі заходів, спрямованих на зниження матеріаломісткості та економію виробничих запасів, значну роль відіграє вдосконалення нормування, планування, обліку та аналізу виробничих запасів.

Матеріаломісткість оцінюється за допомогою вартісних, натурально-вартісних та натуральних показників. Вартісний показник є узагальнюючим, що дозволяє проводити порівняльну оцінку матеріаломісткості на різних рівнях управління виробництвом. Натурально-вартісний коефіцієнт матеріаломісткості (в м³/млн. грн., т/млн. грн. тощо) відображає склад матеріальних витрат і розраховується як відношення витрат за різними видами у натуральному вимірі до загального обсягу виробництва.

Натуральні показники матеріаломісткості відображають витрати конкретного виду запасів на одиницю виготовленої продукції (робіт, послуг) у натуральному вимірі.

Таким чином, натурально-вартісні та натуральні показники якісно доповнюють характеристику матеріаломісткості і дозволяють конкретизувати заходи, спрямовані на її зниження. Ці показники є основою для розрахунку індексів матеріальних витрат на 1 грн. готової продукції (робіт, послуг), а також питомих витрат важливих для виробництва видів запасів у натуральному вираженні, що дає змогу порівнювати темпи приросту матеріальних витрат і обсяги виробництва.

Використання таких показників дозволяє аналізувати ефективність використання виробничих запасів у звітному періоді в порівнянні з базовим.

Окрім показників матеріаломісткості продукції важливим є також розрахунок показника матеріаловіддачі. Цей показник є оберненим до матеріаломісткості та дозволяє контролювати інтенсивність використання виробничих запасів, адже він відображає обсяг виробництва продукції на 1 грн. витрачених виробничих запасів.

Коефіцієнт співвідношення темпів росту обсягу виробництва і матеріальних витрат є важливим показником, який відображає ефективність використання ресурсів у процесі виробництва. Він визначається як співвідношення темпів зростання обсягу виробництва до темпів зростання матеріальних витрат, що дозволяє оцінити, наскільки продуктивно підприємство використовує свої матеріальні ресурси для досягнення зростання виробництва. Вищий коефіцієнт свідчить про більш ефективне використання запасів, тоді як нижчий може вказувати на недостатню продуктивність або зростання витрат без пропорційного збільшення виробництва.

Розрахунок вище наведених показників на основі даних Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” за 2022-2023 роки наведено у табл. 3.6.

Таблиця 3.6

**Аналіз показників використання матеріальних запасів у Філії
“Ясінянське лісомисливське господарство” за 2022-2023 рр.**

№	Показники	Минулий рік	Звітний рік	Відхилення	
				+ / –	%
1	Виручка від реалізації, грн.	97900	99549,1	1649,1	101,7
2	Матеріальні витрати, грн.	41325	24856,5	-16468,5	60,15
3	Матеріаловіддача, грн.	2,37	4	1,64	169,05
4	Матеріаломісткість, грн.	0,42	0,25	-0,17	59,15
5	Коефіцієнт співвідношення темпів росту обсягу виробництва і матеріальних витрат, %	-	-	-	1,69

Джерело: самостійно сформовано автором.

Візуалізація отриманих результатів аналізу наведено на рис. 3.6.

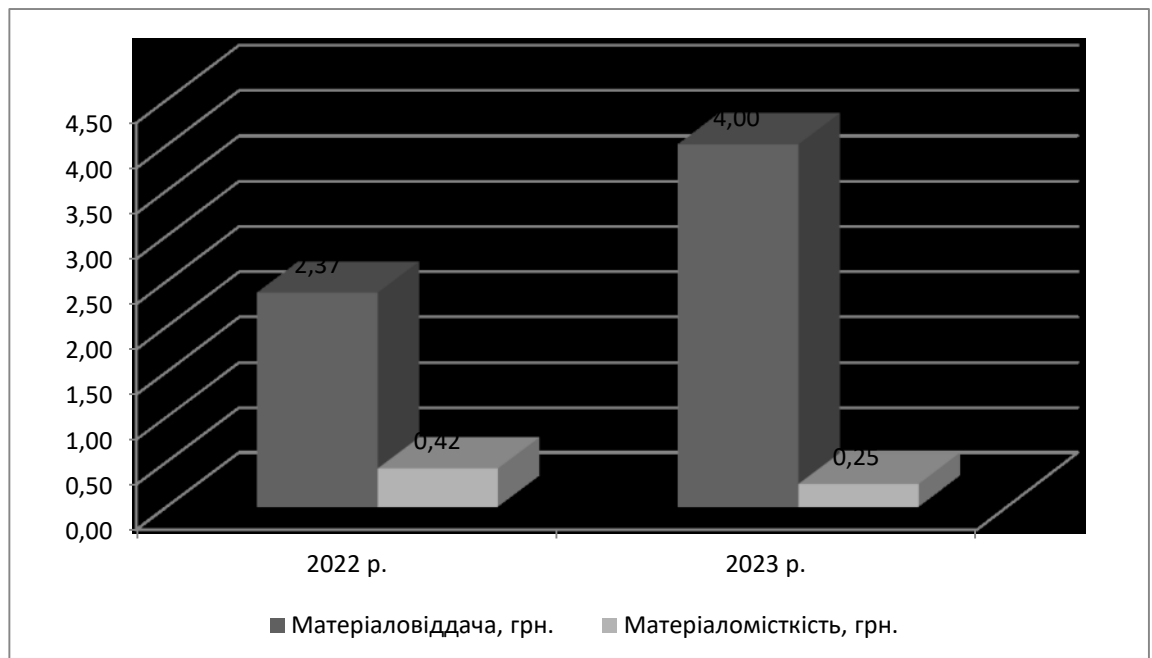

Рис. 3.6. Динаміка показників матеріаловіддачі та матеріаломісткості у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” у 2022-2023 рр.

Джерело: самостійно сформовано автором.

Аналіз показників використання матеріальних запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” за 2022-2023 роки демонструє помітні зміни у фінансових результатах. У звітному році виручка від реалізації зросла до 99,549.1 грн., що на 1,649.1 грн. більше, ніж у минулому році, з приростом 1.7%. Це свідчить про позитивну динаміку в доходах філії.

Матеріальні витрати в звітному році зменшилися до 24,856.5 грн., що на 16,468.5 грн. менше, ніж у попередньому році, що становить 60.15% від рівня 2022 року. Це значне зниження витрат надає можливість для підвищення прибутковості.

Матеріаловіддача у звітному році досягла 4 грн., що на 1.64 грн. більше, ніж у минулому році, що відповідно збільшилося на 169.05%. Це свідчить про ефективніше використання матеріальних ресурсів, адже на кожну витрачену гривню запасів підприємство отримало більше доходу.

Матеріаломісткість також покращилася, зменшившись з 0.42 грн. до 0.25 грн., що є зниженням на 0.17 грн. або 59.15%. Цей показник вказує на зниження витрат на матеріали у виробництві, що позитивно впливає на загальну економічну ефективність підприємства.

Коефіцієнт співвідношення темпів росту обсягу виробництва і матеріальних витрат у звітному році становить 1.69, що свідчить про зростання виробництва в порівнянні з витратами. Це вказує на позитивну тенденцію в управлінні ресурсами та підвищення продуктивності. Загалом, результати аналізу свідчать про покращення в ефективності використання матеріальних запасів у досліджуваній період.

Аналіз ефективності використання матеріальних запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” за 2022-2023 роки виявив значні покращення в фінансових показниках, зокрема зростання виручки від реалізації, зниження матеріальних витрат і підвищення матеріаловіддачі. Це свідчить про ефективніше управління ресурсами, що дозволило досягти більшої продуктивності при меншій витраті матеріалів.

Зменшення матеріаломісткості також підтверджує успішність впроваджених заходів з оптимізації виробничих процесів. Загалом, результати аналізу вказують на позитивну динаміку в використанні матеріальних запасів, що створює умови для подальшого зростання ефективності діяльності підприємства.

3.3. Шляхи оптимізації матеріальних запасів лісомисливського господарства: стан і перспективи

Одним із ключових чинників, що сприяють підвищенню ефективності діяльності лісомисливського господарства, є грамотне управління матеріальними запасами. На сучасному етапі багато лісомисливських господарств ще не включили управління запасами до основних напрямків своєї стратегії, що активно реалізується в умовах ринкового середовища. Внаслідок цього вони явно недостатньо використовують цей важливий фактор для підвищення своєї конкурентоспроможності. Аналіз практики управління запасами у лісомисливських господарствах індустріально розвинутих країн демонструє, що основним орієнтиром в цій сфері є прагнення до мінімізації запасів в межах допустимих норм. Це, у свою чергу, веде до прискорення обороту власних коштів і, відповідно, підвищення конкурентоспроможності, що сприяє зміцненню та розширенню їхньої позиції на ринку товарів, робіт і послуг.

Проблеми оптимізації матеріальних запасів лісомисливського господарства та ефективного управління ними зумовлені тим, що стан запасів безпосередньо впливає на конкурентоспроможність цього господарства, а також на його фінансовий стан і результати діяльності. Забезпечення високого рівня якості продукції та надійності її постачання споживачам неможливе без створення оптимального рівня запасів готової продукції, а також запасів сировини, матеріалів, напівфабрикатів та продукції

незавершеного виробництва. Ці ресурси необхідні для безперервного та ритмічного функціонування виробничого процесу [51, с. 212].

Занижені запаси матеріальних ресурсів можуть призвести до збитків, пов'язаних з простоями, незадоволеним попитом, а отже, і до втрати прибутку, а також до втрати потенційних покупців продукції. З іншого боку, накопичення надмірних запасів блокує оборотний капітал лісомисливського господарства, зменшуючи можливість його вигідного альтернативного використання і уповільнюючи оборот. Це, в свою чергу, негативно впливає на загальні витрати виробництва та фінансові результати діяльності господарства.

Зважаючи на суттєвий вплив утримання запасів матеріальних ресурсів на фінансовий стан і конкурентоспроможність лісомисливського господарства, важливо виявити фактори, які визначають обсяг сукупних запасів (рис. 3.7).

До основних факторів слід віднести: структуру сукупного запасу матеріальних ресурсів; величину потреби в різних видах матеріальних запасів; обсяг поставок матеріальних ресурсів; рівномірність витрачання запасів; періодичність виготовлення продукції підприємствами-споживачами; співвідношення між транзитною та складською формами.

Структура сукупного запасу матеріальних ресурсів відіграє ключову роль у визначенні загального обсягу запасів. Вона відображає співвідношення між різними видами запасів, такими як сировина, напівфабрикати, готова продукція та інші ресурси. Правильне балансування між цими компонентами дозволяє оптимізувати витрати та забезпечити безперебійний виробничий процес [52, с. 58].

Наприклад, недостатня кількість сировини може призвести до зупинки виробництва, тоді як надлишок готової продукції може призвести до збільшення витрат на зберігання.

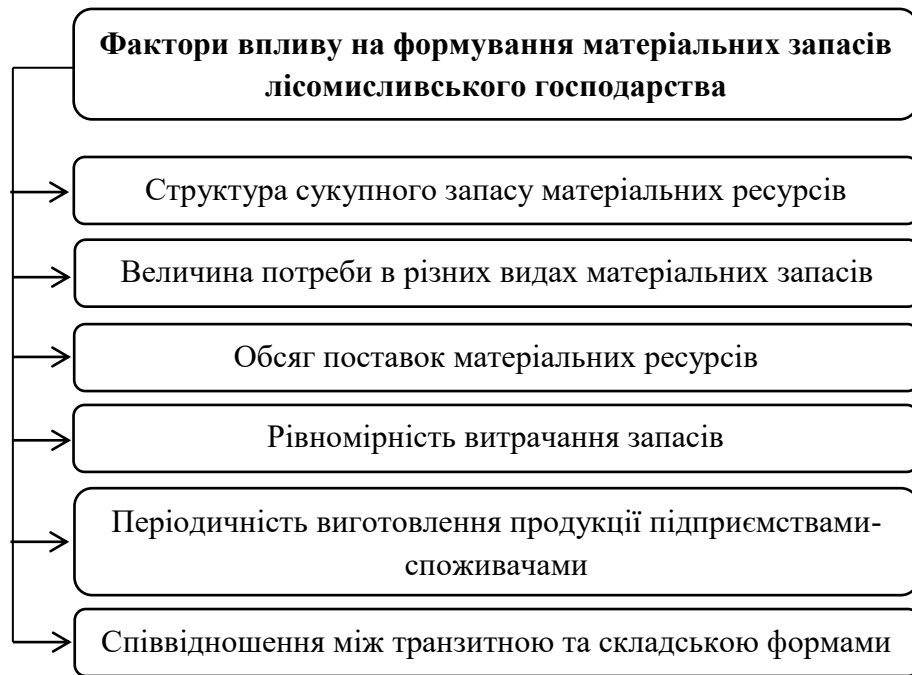

Рис. 3.7. Фактори впливу на формування матеріальних запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”

Джерело: самостійно сформовано автором.

Величина потреби в різних видах матеріальних запасів є ще одним важливим фактором, який впливає на їхній розмір. Це визначається обсягом виробництва, характеристиками продукції, а також ринковими умовами. Неправильне оцінювання потреби може призвести до недостатності ресурсів або їх надлишку, що, у свою чергу, негативно вплине на фінансові результати. Тому необхідно регулярно переглядати і коригувати плани закупівлі відповідно до змін у попиті та пропозиції.

Обсяг поставок матеріальних ресурсів визначає, наскільки ефективно підприємство може забезпечити свої потреби. Якщо обсяги поставок є недостатніми або нерегулярними, це може призвести до дефіциту ресурсів, що негативно вплине на виробництво. Підприємства повинні підтримувати тісні зв'язки з постачальниками і забезпечувати належний рівень запасів для уникнення перебоїв у виробничому процесі. Це, в свою чергу, також вплине на конкурентоспроможність підприємства на ринку.

Рівномірність витрачання запасів є важливим аспектом управління матеріальними ресурсами. Якщо витрачання запасів відбувається

нерівномірно, це може призвести до утворення надлишкових запасів в один період і дефіциту в інший. Регулярний моніторинг і аналіз витрат допомагають уникнути таких ситуацій, забезпечуючи стабільний і прогнозований рівень запасів. Це сприяє зменшенню витрат на зберігання і оптимізації фінансових потоків.

З вище наведених факторів можна виокремити основні напрямки покращення забезпеченості матеріальними запасами у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” (рис. 3.8).

Рис. 3.8. Шляхи покращення забезпеченості матеріальними запасами у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство”

Джерело: самостійно сформовано автором.

Такі напрямки можна умовно поділити на екстенсивні (підвищення добутків сировинних ресурсів, збільшення виробництва матеріальних ресурсів, раціональне використання матеріалів) та інтенсивні (використання прогресивно-обґрунтованих норм витрат матеріальних ресурсів і їх

дотримання у процесі виробництва, утилізації відходів матеріальних ресурсів та використання безвідходних технологій).

Екстенсивні напрямки покращення забезпеченості матеріальними запасами у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” охоплюють кількісне розширення ресурсної бази. Підвищення добутків сировинних ресурсів є важливим напрямком покращення забезпеченості матеріальними запасами у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”. Це передбачає впровадження сучасних методів заготівлі, які дозволяють максимально ефективно використовувати наявні лісові ресурси. Оптимізація процесів заготовки, зокрема впровадження технологій, що мінімізують шкоду для екосистеми, забезпечить не лише збільшення обсягів сировини, але й збереження біорізноманіття.

Також акцент на сталому управлінні лісовими ресурсами, включаючи періодичну оцінку їх стану, дозволяє виявити можливості для покращення добутків [53]. У співпраці з екологічними організаціями та науковими установами Філія може розробити програми для відновлення лісів, що також сприятиме зростанню ресурсної бази.

Збільшення виробництва матеріальних ресурсів є ще одним ключовим напрямком для Філії “Ясінянське лісомисливське господарство”. Впровадження нових технологій обробки сировини може суттєво підвищити ефективність виробничих процесів. Використання сучасних механізмів і обладнання дозволить зменшити витрати на виробництво та підвищити якість кінцевої продукції, що, в свою чергу, позитивно позначиться на загальному фінансовому стані підприємства.

Розвиток партнерських відносин з іншими підприємствами та постачальниками може забезпечити доступ до нових матеріалів та технологій. Залучення інвестицій у модернізацію виробництв і розширення асортименту продукції також стане важливим кроком у підвищенні виробничих обсягів, сприяючи загальному зростанню господарства.

Раціональне використання матеріалів є важливою складовою забезпеченості матеріальними запасами. Це передбачає оптимізацію всіх етапів виробничого процесу, що допоможе зменшити витрати на сировину. Впровадження системи моніторингу витрат матеріалів дозволить оперативно реагувати на їхнє використання, забезпечуючи точність і контроль на кожному етапі виробництва.

Навчання працівників принципам економії та ефективного використання ресурсів сприятиме формуванню культури відповідального споживання в організації. Заохочення інновацій та пропозицій з боку співробітників щодо покращення процесів також допоможе досягти вищого рівня раціональності в використанні матеріалів.

Інтенсивні напрямки, що сприяють покращенню забезпеченості матеріальними запасами, зосереджені на підвищенні ефективності використання існуючих ресурсів. Використання прогресивно-обґрунтованих норм витрат матеріальних ресурсів є ще одним критично важливим напрямком для Філії. Розробка та впровадження таких норм, що базуються на аналізі кращих практик та інноваційних технологій, дозволяє оптимізувати споживання матеріалів і підвищити продуктивність. Важливо забезпечити дотримання цих норм на всіх етапах виробництва, що знизить ризики перевитрат і підвищить рентабельність.

Систематичний контроль за дотриманням норм витрат дозволяє виявити потенційні проблеми на ранніх стадіях і вжити необхідних заходів для їх вирішення. Інтеграція прогресивних норм у виробничі процеси також забезпечить стабільність і передбачуваність у витрачанні ресурсів, що позитивно вплине на фінансові результати підприємства.

Утилізація відходів матеріальних ресурсів є важливим аспектом у забезпеченні ефективності діяльності Філії. Ефективне управління відходами може включати повторне використання, переробку та утилізацію, що знижує загальні витрати на сировину. Впровадження системи утилізації відходів не

лише допомагає зменшити витрати, але й сприяє екологічній відповідальності підприємства, підвищуючи його репутацію на ринку.

Розробка інноваційних методів утилізації, наприклад, використання відходів для виробництва енергії або нових матеріалів, може стати додатковим джерелом доходу для підприємства. Це дозволить не тільки оптимізувати витрати, але й сприяти сталому розвитку, зменшуючи негативний вплив на навколишнє середовище.

Використання безвідходних технологій стає важливим елементом покращення забезпеченості матеріальними запасами у Філії. Ці технології спрямовані на мінімізацію відходів у виробничому процесі, що дозволяє значно знизити витрати на сировину і зберегти природні ресурси. Інвестування в дослідження та розробки нових безвідходних технологій забезпечить конкурентні переваги та зменшить вплив на екологію.

Впровадження безвідходних технологій може включати навчання співробітників щодо ефективного управління матеріалами та оптимізації процесів. Це дозволить створити культуру екологічної відповідальності в колективі, що не лише підвищить загальну ефективність, але й сприятиме формуванню позитивного іміджу підприємства серед партнерів і споживачів [54, с. 103].

Таким чином, для оптимізації використання виробничих запасів доцільно об'єднати дані заходи у три групи (економічні, організаційні та інноваційні). По-перше, економічні заходи, які включають встановлення обґрунтованих норм витрат на виробничі запаси та впровадження матеріального стимулювання працівників за їх ефективне використання. Це не лише сприяє зниженню витрат, але й підвищує мотивацію співробітників, що позитивно впливає на загальну продуктивність. Завдяки цьому підприємство зможе оптимізувати свої ресурси, що, в свою чергу, сприятиме зміцненню конкурентних позицій на ринку.

По-друге, організаційні ініціативи, які передбачають оптимізацію управлінських процесів у сфері виробничих запасів та посилення контролю

за їх станом і структурою. Це включає розробку чітких процедур обліку та моніторингу запасів, що дозволяє швидко реагувати на зміни в потребах виробництва. Підвищення кваліфікації працівників у питаннях управління запасами забезпечить ефективніше використання ресурсів і зменшить ризики виникнення надлишків або дефіциту.

Нарешті, важливим аспектом є інноваційні рішення, зокрема впровадження технологій, що сприяють збереженню ресурсів. Ці технології дозволяють зменшити витрати на сировину та енергію, оптимізуючи виробничі процеси. Вони також сприяють підвищенню ефективності виробництва, зменшуючи негативний вплив на довкілля і покращуючи загальний екологічний баланс підприємства. Застосування таких інновацій може суттєво підвищити конкурентоспроможність і сприяти сталому розвитку організації.

Висновки до розділу 3

Аналіз наявності, структури та динаміки матеріальних запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” включає п'ять взаємопов'язаних етапів, а саме: визначення мети та завдань аналізу; ідентифікація об'єктів і суб'єктів аналізу; визначення системи показників і джерел інформації; вибір методів обробки економічної інформації; узагальнення та впровадження результатів. Аналізуючи матеріальні запаси, можна оцінити ефективність їх використання, оптимізацію складу та потреби в поповненні. Також динаміка змін у запасах допомагає виявити можливі проблеми в логістиці або виробництві, що сприяє коригуванню управлінських рішень та покращенню фінансових показників підприємства.

Для детального аналізу ефективності матеріальних запасів і оцінки впливу різних чинників на їх стан і ефективність застосовують різноманітні методи економічного аналізу. З метою оцінки ефективності використання матеріальних запасів застосовують систему узагальнюючих та індивідуальних показників. До узагальнюючих належать такі, як прибуток на гривню матеріальних витрат, матеріаловіддача, матеріаломісткість,

коефіцієнт співвідношення темпів зростання обсягу виробництва та матеріальних витрат, частка матеріальних витрат у собівартості продукції, а також коефіцієнт використання матеріалів.

Проблеми оптимізації матеріальних запасів лісомисливського господарства та ефективного управління ними зумовлені тим, що стан запасів безпосередньо впливає на конкурентоспроможність цього господарства, а також на його фінансовий стан і результати діяльності. До основних факторів, що впливають на формування матеріальних запасів слід віднести: структуру сукупного запасу матеріальних ресурсів; величину потреби в різних видах матеріальних запасів; обсяг поставок матеріальних ресурсів; рівномірність витрачання запасів; періодичність виготовлення продукції підприємствами-споживачами; співвідношення між транзитною та складською формами.

ВИСНОВКИ

Дослідження теоретичних та організаційно-методичних особливостей обліку, контролю та аналізу на прикладі Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” дозволило сформулювати ряд наступних висновків, а саме:

1. Матеріальні запаси відіграють ключову роль у забезпеченні стабільності та безперервності діяльності державних підприємств. Наявність необхідних запасів дозволяє установам забезпечувати нормальне функціонування та оперативно реагувати на непередбачувані обставини. Питання сутності запасів досліджували багато різних вчених. Проаналізувавши сутність матеріальних запасів нами виявлено, що вони представляють собою матеріальні ресурси, які утримуються з метою забезпечення їхньої діяльності та виконання поставлених завдань. Ці ресурси можуть мати різний характер, такий як сировина, матеріали, готова продукція, обладнання, запаси для надання послуг, допоміжні матеріали тощо.

2. Оцінка запасів виявляється ключовим аспектом у сфері фінансового управління лісомисливського господарства. Запаси становлять значну частину активів таких установ, і точна оцінка їх важлива для забезпечення ефективного функціонування та досягнення стратегічних цілей організаційного розвитку. Існує декілька методів оцінки вартості запасів в залежності від способу їх отримання чи вибуття. Надходження запасів здійснюється в один із таких способів: за плату; безоплатне отримання від фізичних/юридичних осіб; безоплатне отримання від державних установ; самостійне виготовлення та надходження в результаті обміну. Вибуття запасів (введення їх у виробництво, виведення з виробництва, реалізація, інші форми вибуття) оцінюється за трьома методами: метод середньозваженої собівартості; метод ідентифікованої собівартості

відповідної одиниці запасів; метод собівартості перших за часом надходження запасів (FIFO).

3. Регулювання обліку запасів згідно з нормативно-правовими вимогами сприяє точності бухгалтерського обліку, захисту майна лісомисливського господарства і дотримання законодавства та стандартів у цій галузі. Основні рівні регулювання, які стосуються обліку, контролю та аналізу запасів включають наступні нормативно-правові акти: Податковий кодекс України, Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, НП(С)БО 9 “Запаси”, НП(С)БО 16 “Витрати”, Положення про інвентаризацію активів та зобов’язань № 879, Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення(псування) матеріальних цінностей № 116 та ін.

4. Для організації первинного обліку придбання виробничих запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” дотримуються всі зазначені елементи облікового процесу. Оприбуткування цінностей у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” проводиться у момент надходження матеріальних цінностей від загальних постачальників або під час опрацювання вхідного замовлення. Видачу матеріалів зі складу здійснює матеріально відповідальна особа за відповідними документами, контролюючи наявність усіх реквізитів і підписів, зазначених у видатковому документі. Характерними документами для видачі матеріальних цінностей зі складу, які використовуються в Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”, є накопичувальні відомості, забірні листи, лімітно-забірні картки та накладні.

5. Ефективне управління матеріальними запасами є ключовим чинником успішної роботи досліджуваного підприємства. Це передбачає не лише зберігання та контроль запасів, а також їх відображення в бухгалтерському обліку. Облік наявності та руху запасів відображається на рахунках класу 2 “Запаси”, а саме 20 “Виробничі запаси” із відкриттям

відповідних субрахунків. Аналітичний облік ведуть з використанням карток складського обліку в межах їх назв або однорідних груп. Синтетичний облік дозволяє достовірно визначити рух виробничих запасів в Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”, виявити їх потенційну вартість при видачі та одержанні та здійснити точну оцінку цих операцій.

6. Умови створення ефективної системи внутрішнього контролю, спрямовані на забезпечення збереження запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України”. Основні напрямки внутрішнього контролю по операціях з руху запасів у досліджуваному підприємстві наступні: запровадження заходів, спрямованих на зменшення ймовірності втрат, крадіжок і неефективного використання запасів; перевірка достовірності облікового оформлення операцій з використання й переміщення запасів; гарантування коректного формування собівартості запасів; перевірка правильності оцінки запасів, що відображається у фінансовому обліку та звітності; забезпечення відповідності облікових залишків у реєстрах аналітичного, синтетичного обліку та фінансовій звітності отриманим результатам інвентаризації.

7. Динаміка складу матеріальних запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” відіграє важливу роль у процесі оцінки ефективності управління ресурсами. Проведений аналіз свідчить, що у 2023 році ситуація покращилася, а саме запаси збільшилися на 72,54% від базового показника 2021 року. Це відображає деяке відновлення після падіння в 2022 році. Ланцюговий темп росту на рівні 105,05% вказує на позитивні зміни порівняно з попереднім роком. У Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” важливу роль відіграє оцінка структури матеріальних запасів. Найбільшу питому вагу у структурі запасів становить незавершене виробництво (51,72%), найменшу – запасні частини (0,02%).

8. Одним з ключових етапів економічного аналізу виробничих запасів є оцінка їх оборотності. Оцінка показників ефективності у Філії “Ясінянське

лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” за 2022-2023 рр. свідчить про наступне: коефіцієнт оборотності запасів зменшився з 31,1 до 30,1 разів, що відображає зниження ефективності використання запасів; коефіцієнт ефективності використання запасів за 2023 рік становить 10,4, що підкреслює важливість подальшого аналізу для виявлення можливостей покращення управління запасами; тривалість обороту запасів збільшилася з 11,7 до 12,1 днів, що на 0,4 дні більше або на 3,3%, що вказує на те, що запаси залишаються в обігу довше. Факторний аналіз оборотності матеріальних запасів у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” за 2022-2023 рр. демонструє збільшення оборотності на 0,4 дні, що свідчить про уповільнення обігу запасів.

9. Рівномірність витрачання запасів є важливим аспектом управління матеріальними ресурсами. Якщо витрачання запасів відбувається нерівномірно, це може призвести до утворення надлишкових запасів в один період і дефіциту в інший. Основні напрямки покращення забезпеченості матеріальними запасами у Філії “Ясінянське лісомисливське господарство” ДСГП “Ліси України” можна умовно поділити на: екстенсивні (підвищення добутків сировинних ресурсів, збільшення виробництва матеріальних ресурсів, раціональне використання матеріалів) та інтенсивні (використання прогресивно-обґрунтованих норм витрат матеріальних ресурсів і їх дотримання у процесі виробництва, утилізації відходів матеріальних ресурсів та використання безвідходних технологій).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Хоменко Н. В. Товарні запаси: проблеми обліку, контролю та звітності: монографія. Полтава : РВВ ПУСКУ, 2008. 153 с.
2. Дмитренко А. В. Економічна сутність поняття «виробничі запаси». Економіка і регіон. 2016. № 2. С. 149–152.
3. Василенко В. О., Ткаченко І. Т. Виробничий (операційний) менеджмент: [навчальний посібник]. К. : ЦУЛ, 2007. 532 с.
4. Економічна енциклопедія : у трьох т. / [за ред. С. В. Мочерного]. Т 1. К.: Видавничий центр “Академія”, 2000. 864 с.
5. Живко З. Б., Живко О. М., Живко І. Ю. Словник сучасних економічних термінів. Львів: Край, 2007. 384 с.
6. Багрій К. Л. Поняття матеріальних запасів підприємства: необхідність їх створення. Науковий вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. Чернівці : Книги XXI, 2009. Вип. IV Економічні науки. С. 104–109.
7. Нашкерська Г. В. Бухгалтерський облік: [навчальний посібник]. К. : Центр навчальної літератури, 2004. 464 с.
8. Атамас П. Облік у бюджетних установах: навчальний посібник для студента. К.: Центр учбової літератури, 2009. 288 с.
9. Джога Р. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: навчальний посібник для студента. К.: Центр учбової літератури, 2011. 384 с.
10. Канєва Т. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: навчальний посібник для студента. К.: Центр учбової літератури, 2004. 180 с.
11. Кулаковська Л. П., Піча Ю. В. Організація і методика аудиту: [навч. посіб]. К.: Каравела, 2004. 568 с.
12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: наказ Міністерства фінансів України від 21 грудня 1999 р. № 893/4186. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
13. Рєва О. С. Розвиток підходів до класифікації виробничих запасів на підприємствах гірничо-металургійного комплексу України. *Наукові праці*

Кіровоградського національного технічного університету. 2016. Вип. 29. С. 163-169.

14. Пушкар М. С. Метатеорія обліку або якою повинна стати теорія: [монографія]. Тернопіль: Карт-бланш, 2007. 359 с.

15. Вудвуд В. В., Козакова І. Ф. Резерви зниження собівартості продукції як один із напрямків підвищення ефективності функціонування підприємства. *Інноваційна економіка*. 2013. № 8. С. 100-103.

16. Жук В. М. Концепція розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки: [монографія]. К.: ННЦ ІАЕ, 2009. 648 с.

17. Концепція реформування та розвитку лісового господарства. URL <http://woodex.ua>.

18. Пінчук Н. М. Економічна оцінка природних ресурсів. *Фінанси України*. 2005. № 5. С. 20–28.

19. Ульянченко О. В. Ресурсний потенціал України: управлінський аспект: монографія. Суми : Довкілля, 2010. 383 с.

20. Трегобчук В. Відтворення та ефективне використання ресурсного потенціалу лісового господарства (теоретичні та практичні аспекти). Київ : Інститут економіки НАН України, 2003. 259 с.

21. Вініченко І. І., Сорока Ю. О. Ефективність використання ресурсного потенціалу лісгосподарських підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 22. С. 34–37.

22. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

23. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

24. МСБО 2. Запаси (IAS 2. Inventories). URL: www.minfin.gov.ua.

25. НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” № 73 від 07.02.2013 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

26. НП(С)БО 16 “Витрати” № 318 від 31.12.1999 р URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

27. Положення про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань № 879 від 02.09.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
28. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства від 27 червня 2013 р. № 635. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
29. Порядок про визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей № 116 від 22.01.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
30. Порядок проведення дооцінки залишків товарно-матеріальних цінностей № 37-20/248/07-104 від 31.05.93 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
31. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) 09.07.2007 № 373. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
32. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 р. № 291. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
33. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств: підручник ; 2-е вид., доп. і перероб. Київ : КНЕУ, 2002. 624 с.
34. Пономаренко Т. І., Савчук В. К. Управління відтворенням лісових біологічних активів: обліково-аналітичне забезпечення: монографія Київ: Аграр Медіа Груп, 2010. 218 с.
35. Омецінська І. Облікова інформація: економічна сутність та критерії якості. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. № 3, 2016. С. 131-141.
36. Левченко З. М. Організація бухгалтерського обліку виробничих запасів аграрного підприємства. *Економіка і суспільство*. 2016. Випуск № 3. С. 517-521.
37. Даньків Й. А. Бухгалтерський облік в галузях економіки. К.: Знання Прес, 2003. 206 с.
38. Ластовецький В. О. Галузевий бухгалтерський облік: проблеми теорії і практики. Чернівці: Прут, 2015. 200 с.

39. Лишиленко А. В. Бухгалтерський облік: підручник. К. : Центр учбової літератури, 2011. 712 с.
40. Крупка Я. Д. Облік як основа контролю витрат за місцями їх виникнення та сферами діяльності. *Проблеми раціонального використання соціально-економічного та природно-ресурсного потенціалу регіону: фінансова політика та інвестиції: зб. наук. праць*. 2011. Вип. XVI, № 4. С. 168-179.
41. Косовець Г. М. Методичні аспекти оцінки забезпеченості овочепереробних підприємств якісною сировиною. *Вісник Житомирського національного агроекологічного університету*. 2013. № 1- 2(2). С. 266-277.
42. Костенко О. М. Управлінський облік – інформаційна система прийняття рішень. *Агросвіт*. № 1. 2013. С. 26-30.
43. Моссаковський В. Система контролю витрат виробництва за сучасних умов. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2002. № 9. С. 16–20.
44. Нападовська Л. В. Управлінський облік: [монографія]. Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2000. 356 с.
45. Попович П. Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання. Тернопіль: Вид-во “Економічна думка”, 2004. 252 с.
46. Мних Є. В. Економічний аналіз: підручник. Вид. 2-ге, [перероб. та доп.]. К.: Центр навч. літ-ри, 2005. 426 с.
47. Коробов М. Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств. К.: Вид-во “Знання”, КОО, 2000. 352 с.
48. Шелудько В. М. Фінансовий менеджмент. К.: Вид-во “Знання”, 2007. 322 с.
49. Сич Є. М. Управлінський аналіз діяльності суб'єктів господарювання: навч. посібн. К. : Вид-во “Аспект-Поліграф”, 2004. 632 с.
50. Верхоглядова Н. І. Фінансовий аналіз суб'єктів господарської діяльності промислових підприємств: монографія. Дніпропетровськ: Вид-во “Наука і освіта”, 2003. 332 с.

51. Сопко В. В., Завгородній В. П. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: підручник. К.:КНЕУ, 2004. 412 с.

52. Гадзевич О. І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємств: навчальний посібник. К. : Кондор, 2004. 180 с.

53. Шкроміда Н. Я. Податкове планування як елемент формування облікової політики на підприємстві. *Вісник Прикарпатського університету. Економіка*. 2015. №11. С. 141-145.

53. Шмиголь Н. М. Роль і місце аналізу виробничих запасів у системі управління ресурсним потенціалом підприємства. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2015. № 5. С. 102-106.

ДОДАТКИ

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КАТОТТГ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ		
2023	12	31
45001575		
UA21060070010074038		
610		
02.10		

Філія: Філія "Ясінянське лісомисливське господарство" ДП "Ліси України"

Територія: Україна

Організаційно-правова форма господарювання: Філія (інший відокремлений підрозділ)

Вид економічної діяльності: Лісівництво та інша діяльність у лісовому

Середня кількість працівників² 254

Адреса, телефон: Україна, 90630, Закарпатська обл., Рахівський р-н, смт Ясіня, вул. Грушевського, 13

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2023 року

Форма №1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0,00	5 525,00
первісна вартість	1001		5 525,00
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		1 868,60
Основні засоби	1010	0,00	13 378,60
первісна вартість	1011		30 275,10
знос	1012		16 896,50
Інвестиційна нерухомість	1015	0,00	0,00
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016		
знос інвестиційної нерухомості	1017		
Довгострокові біологічні активи	1020	0,00	0,00
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021		
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		1 364,60
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	0,00	22 136,80
II. Оборотні активи			
Запаси	1100		3 306,90
у тому числі: Виробничі запаси	1101		433,50
Незавершене виробництво	1102		1 710,40
Готова продукція	1103		1 163,00
Товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125		1 764,10
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165		1 677,10
у тому числі: Готівка	1166		0,30
Рахунки в банках	1167		1 676,80
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		1 704,20
Усього за розділом II	1195	0,00	8 452,30
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Б А Л А Н С	1300	0,00	30 589,10

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4,00
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400		52,40
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		5 383,90
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		
Неоплачений капітал	1425	()	()
Вилучений капітал	1430	()	()
Усього за розділом I	1495	0,00	5 436,30
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595	0,00	0,00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		7 660,20
товари, роботи, послуги	1615		3 054,90
розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625		320,60
розрахунками з оплати праці	1630		1 967,90
одержаними авансами	1635		
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645		4 376,90
Поточні забезпечення	1660		7 708,90
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		58,40
Усього за розділом III	1695	0,00	25 152,80
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700		
БАЛАНС	1900	0,00	30 589,10

Директор

Головний бухгалтер

Іван РОМАНЮК

Олена КОСІВСЬКА

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Філія: Філія "Ясінянське лісомисливське господарство" ДП "Ліси України"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

КОДИ		
2024	01	01
45001575		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2023 р.

Форма №2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
	2	3	4
I		99 549,10	()
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-81 187,00	
Валовий:		18 362,10	()
прибуток	2090	0,00	
збиток	2095	400,20	
Інші операційні доходи	2120		
Дохід від первісного визнання біологічних активів та сільськогосподарської продукції	2122		()
Адміністративні витрати	2130	-11 866,40	()
Витрати на збут	2150	-922,30	()
Інші операційні витрати	2180	-5 766,10	()
Витрат від первісного визнання біологічних активів та сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	207,50	()
збиток	2195	0,00	
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240	699,80	()
Фінансові витрати	2250	()	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	()
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	907,30	()
збиток	2295	0,00	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	907,30	()
збиток	2355	0,00	

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445	0,00	0,00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2455		0,00
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2460	0,00	0,00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2465	907,30	0,00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)			

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	24 856,50	
Витрати на оплату праці	2505	44 979,70	
Відрахування на соціальні заходи	2510	9 348,30	
Амортизація	2515	1 708,70	
Інші операційні витрати	2520	5 766,10	0,00
Разом	2550	86 659,30	

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

(підпис)
(підпис)

Іван РОМАНЮК

Олена КОСІВСЬКА

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2023** р.

Форма №3 Код за ДКУД **1801004**

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:	3000	96 513,0	-
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3005	-	-
Повернення податків і зборів	3006	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3010	-	-
Цільового фінансування	3011	-	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3015	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3020	5,5	-
Надходження від повернення авансів			
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	49,2	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
	3050	-	-
Надходження від страхових премій	3055	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3095	15 363,4	-
Інші надходження			
Витрачання на оплату:	3100	(24 468,3)	(-)
Товарів (робіт, послуг)	3105	(35 320,9)	(-)
Праці	3110	(9 122,7)	(-)
Відрахувань на соціальні заходи	3115	(17 453,3)	(-)
Зобов'язань з податків і зборів	3116	(31,4)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3117	(1 210,5)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3118	(16 211,4)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату авансів	3140	(199,3)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків		(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(19 836,6)	(-)
	3195	5 530,0	-
Чистий рух коштів від операційної діяльності			
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:	3200	-	-
фінансових інвестицій	3205	-	-
необоротних активів			
Надходження від отриманих:	3215	-	-
відсотків	3220	-	-
дивідендів	3225	-	-
Надходження від деривативів	3230	-	-
Надходження від погашення позик			
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(3 852,9)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-3 852,9	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	-
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	1 677,1	-
Залишок коштів на початок року	3405	-	-
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	1 677,1	-

Керівник

Головний бухгалтер

Романок Іван Іванович

КОСІВСЬКА ОЛЕНА ОЛЕКСІІВНА

Філія: Філія "Ясінянське лісомисливське господарство" ДП "Ліси України"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

	Коди	
2024	01	01
45001575		

Звіт про власний капітал за 2023 р.

Форма № 4

Код за ДКУД

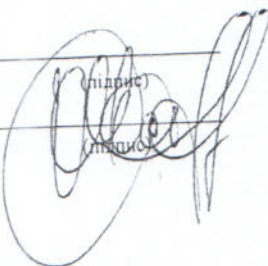
1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000								0,00
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005								0,00
Виправлення помилок	4010								0,00
Інші зміни	4090								
Скоригований залишок на початок року	4095	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100					907,30			907,30
Інший сукупний дохід за звітний період	4110								0,00
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111								0,00
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112								0,00
Накопичені курсові різниці	4113								
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114								0,00
Інший сукупний дохід	4116								0,00
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200								0,00
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205								0,00
Відрахування до резервного капіталу	4210								0,00
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215								0,00
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220								0,00
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225								0,00
Внески учасників:									
до капіталу	4240								0,00
Погашення заборгованості з капіталу	4245								0,00

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Вилучення капіталу: Вкуп акцій (часток)	4260								0,00
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265								0,00
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270								0,00
Вилучення частки в капіталі	4275								0,00
Інші зміни в капіталі	4290	52,40		5383,90		-907,30			4529,00
Разом змін у капіталі	4295	52,40	0,00	5383,90	0,00	0,00	0,00	0,00	5436,30
Залишок на кінець року	4300	52,40	0,00	5383,90	0,00	0,00	0,00	0,00	5436,30

Директор

Головний бухгалтер

(підпис)

 (підпис)

Іван РОМАНЮК

Олена КОСІВСЬКА

II. Основні засоби

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка + зупинка)		Вибуло за рік		Нарахуван- ня амортиза- ції за рік	Витрати від зменшен- ня кориснос- ті	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		У тому числі: збільшені за фінансовою орендою		передані в оперативну оренду	
		первісна (переоці- нена) вартість	знос		первісна (переоці- нена) вартість	знос	первісної (персош- неної) вартості	зносу			первісна (персош- нена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (персош- неної) вартість	знос	первісна (персош- неної) вартість	знос
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Земельні ділянки	100												0,00					
Інвестиційна нерухомість	105				Після переоцінки													
Капітальні витрати на поліпшення земель	110												0,00					
Будівля, споруди та передавальні пристрої	120			80,30					176,70		3642,10	1006,60	3722,40	1183,30				
Машини та обладнання	130			2208,70					73,70		1910,80	1623,30	4119,60	1697,10				
Транспортні засоби	140			17,44,60			326,00	326,00	776,60		7375,10	5126,10	7984,60	5576,60				
Інструменти, прилади, інвентар (векселі)	150			25,70			12,50	12,50	172,40		1176,60	727,10	1189,80	887,00				
Тварини	160												0,00					
Багаторічні насадження	170												0,00					
Інші основні засоби	180								254,60		8462,30	5754,40	8462,30	6009,00				
Біблотечні фонди	190												0,00					
Маломощні необоротні матеріальні активи	200			55,40									55,40					
Тимчасові (неститульні) споруди	210			2041,70					254,70		2099,30	1288,80	4741,00	1543,50				
Природні ресурси	220												0,00					
Інвентарна тара	230												0,00					
Предмети прокату	240												0,00					
Інші необоротні матеріальні активи	250												0,00					
Разом	260			5056,40		891,00	338,50	338,50	1708,70	0,00	24666,20	15526,30	30275,10	16896,50	0,00	0,00	0,00	0,00

З рядка 260 графа 14

вартість основних засобів, щодо яких існують передбачені чинним законодавством обмеження права власності

вартість оформлених у заставу основних засобів

залишкова вартість основних засобів, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція тощо)

первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів

основні засоби орендування цілих майнових комплексів

вартість основних засобів, придбаних для продажу

залишкова вартість основних засобів, утрачених унаслідок надзвичайних подій

вартість основних засобів, придбаних за рахунок цільового фінансування

З рядка 260 графа 8

вартість основних засобів, що взяті в оперативну оренду

З рядка 260 графа 5

Вартість основних засобів, що взяті в оперативну оренду

З рядка 260 графа 15

знос основних засобів, щодо яких існують обмеження права власності

З рядка 105 графа 14

вартість інвестиційної нерухомості, оціненої за справедливою вартістю

261
262
263
264
2641
265
2651
266
267
268
269

III. Капітальні інвестиції

Найменування показника	Код	За рік	На кінець року
І	2	3	4
Капітальні інвестиції	280	1786,20	1868,60
Придбання (вигодення) основних засобів	290	1786,20	
Придбання (вигодення) інших необоротних матеріальних активів	300	2697,00	
Придбання (сторіння) нематеріальних активів	310	2232,20	
Придбання (вигодення) довгострокових біопоточних активів	320		
Інші	330		
Разом	340	6715,40	1868,60

3 рядка 340 графа 3 капітальні інвестиції в інвестиційну нерухомість

341

фінансові витрати включені до капітальних інвестицій

342

IV. Фінансові інвестиції

Найменування показника	Код	За рік	На кінець року
І	2	3	4
А. Фінансові інвестиції за методом участі в капіталі в:			
асоційовані підприємства	350		
доірні підприємства	360		
спільну діяльність	370		
Б. Інші фінансові інвестиції в:			
частки і паї в статутному капіталі інших підприємств	380		
акції	390		
облігації	400		
інші	410		
Разом (розда А + розда Б)	420	0,00	1364,60

Інші довгострокові фінансові інвестиції відображені:

Із рядка 045 гр 4 Балансу	за собівартістю	421
	за справедливою вартістю	422
	за амортизованою собівартістю	423
Із рядка 220 гр 4 Балансу	Поточні фінансові інвестиції відображені:	
	за собівартістю	424
	за справедливою вартістю	425
	за амортизованою собівартістю	426

V. Доходи і витрати

Найменування показника	Код	Доходи	Витрати
І	2	3	4
А. Інші операційні доходи і витрати			
Операційні доходи активів	430		
Операційні курсові різниці	450	6,80	18,60
Результат інших оборотних активів	460		
Штрафи, пені, неустойки	470		543,50
Утримання об'єктів житлово-комунального і соціально-культурного призначення	480		
Інші операційні доходи і витрати	490	3934,00	5204,00
У тому числі: відрахування до резерву сумнівних боргів	491		2591,00
непродуктивні витрати і втрати	492		x
Б. Доходи і витрати від участі в капіталі та інвестиційні в:			
асоційовані підприємства	500		
доірні підприємства	510		
спільну діяльність	520		
В. Інші фінансові доходи і витрати			
Дивиденди	530		x
Протестні	540		x
Фінансові орендні активи	550		
Інші фінансові доходи і витрати	560		
Г. Інші доходи і витрати			
Результат фінансових інвестицій	570		
Доходи від обслуговування підприємств	580		
Результат оцінки користності	590		
Неопераційна курсова різниця	600		x
Безоплатно одержані активи	610	699,80	
Списання необоротних активів	620		x
Інші доходи і витрати	630		

Товаробичинні (бартерні) операції з продовольством (товарами, роботами, послугами)

631

Частка доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за товарибичинними (бартерними) контрафактами з пов'язаними сторонами, %

632

3 рядка 540-560 графа 4 фінансові витрати уключено до собівартості продукції основної діяльності

633

VI. Грошові кошти

Найменування показника	Код	На кінець року
І	2	3
Каса	640	0,30
Поточний рахунок банку	650	1676,80
Інші рахунки в банку (акредитивні, чекові книжки)	660	
Інші грошові кошти в дорозі	670	
Еквіваленти грошових коштів	680	
Разом	690	1677,10

Із рядка 070 гр 4 Балансу Грошові кошти, використані яких обмежено

691

VII. Зобов'язання і резерви

Види зобов'язань і резерви	Код рядка	Залишок на початок року	Збільшення за звітний рік		Внесено у звітному році	Сторновано невикористану суму у звітному році	Сума очікуваного відшкодування витрат іншою стороною, що врахована при оцінці зобов'язання	Залишок на кінець року		
			надходження (створено)	додаток відрахування				до 12 місяців	від 12 до 18 місяців	від 18 до 36 місяців
Зобов'язання на виплату відпусток працівникам	2	3	4	5	6	7	8	9		
Зобов'язання наступних витрат на додаткове пенсійне забезпечення	710		11748,10		4039,20			7708,80		
Зобов'язання наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань	720							0,00		
Зобов'язання наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань	730							0,00		
Зобов'язання наступних витрат на реструктуризацію	740							0,00		
Зобов'язання наступних витрат на виконання зобов'язань щодо об'єктивних контрактів	750							0,00		
	760							0,00		
	770							2591,00		
	775		2591,00					10299,80		
Резерв сумнівних боргів	780	0,00	14339,10	0,00	4039,30	0,00	0,00			
Разом										

VIII. Запаси

Найменування показника	Код рядка	Валюсна вартість на кінець року	Переоцінка за рік		Найменування показника	Код рядка	Всього на кінець року	в т.ч. за строками непогашення		
			збільшення чистоті вартості реалізації*	уцінка				до 12 місяців	від 12 до 18 місяців	від 18 до 36 місяців
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6
Сировина і матеріали	800				Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	940	1764,10	1536,20		227,90
Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби	810	53,60			Інша поточна дебіторська заборгованість	950				
Кінцеві вироби	820	30,20			Списано у звітному році безнадійної дебіторської заборгованості					
Паливо	830				Із рядків 940 і 950 графа 3 заборгованість з пов'язаними сторонами					
Тара і тарні матеріали	840				Х. Нестачі і втрати від псування цінностей					
Будівельні матеріали	850	0,70			Найменування показника					
Запасні частини	860	56,90			1	2	3	4	5	6
Матеріали сільськогосподарського призначення	870				Виявлено (списано) за рік нестачі і втрат					
Поточні біологічні активи	880	292,10			Виявлено заборгованість винних осіб у звітному році					
Накопичення та швидкозатримані предмети	890	1710,40			Витрати на втрати, остаточне рішення щодо винуватців за якими на кінець року не прийнято (позабалансовий рахунок 072)					
Незавершене виробництво	900	1163,00			Сума нестачі і втрат, остаточне рішення щодо винуватців за якими на кінець року не прийнято (позабалансовий рахунок 072)					
Готова продукція	910									
І товари	920	3306,90	0,00	0,00						
Разом										

IX. Дебіторська заборгованість

Найменування показника	Код рядка	Валюсна вартість на кінець року	Переоцінка за рік		Найменування показника	Код рядка	Всього на кінець року	в т.ч. за строками непогашення		
			збільшення чистоті вартості реалізації*	уцінка				до 12 місяців	від 12 до 18 місяців	від 18 до 36 місяців
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6
Сировина і матеріали	800				Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	940	1764,10	1536,20		227,90
Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби	810	53,60			Інша поточна дебіторська заборгованість	950				
Кінцеві вироби	820	30,20			Списано у звітному році безнадійної дебіторської заборгованості					
Паливо	830				Із рядків 940 і 950 графа 3 заборгованість з пов'язаними сторонами					
Тара і тарні матеріали	840				Х. Нестачі і втрати від псування цінностей					
Будівельні матеріали	850	0,70			Найменування показника					
Запасні частини	860	56,90			1	2	3	4	5	6
Матеріали сільськогосподарського призначення	870				Виявлено (списано) за рік нестачі і втрат					
Поточні біологічні активи	880	292,10			Виявлено заборгованість винних осіб у звітному році					
Накопичення та швидкозатримані предмети	890	1710,40			Витрати на втрати, остаточне рішення щодо винуватців за якими на кінець року не прийнято (позабалансовий рахунок 072)					
Незавершене виробництво	900	1163,00			Сума нестачі і втрат, остаточне рішення щодо винуватців за якими на кінець року не прийнято (позабалансовий рахунок 072)					
Готова продукція	910									
І товари	920	3306,90	0,00	0,00						
Разом										

Із рядка 920 графа 3 Балансова вартість запасів відображених за чистою вартістю реалізації

921
922
923
924
925
926

перелічених у переробку
оформлених у заставу
переданих на комісію

Актив на відповідальному зберіганні - (позабалансовий рахунок 02
З рядка 275 графа 4 Балансу . запаси, призначені для продажу
* визначається з п.28 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 "Запаси"

XI. Будівельні контракти

Найменування показника	Код	Сума
1	2	3
Доход за будівельними контрактами за звітний рік	1110	
Забортованість на кінець звітного року:		
входова замовників	1120	
входова замовників	1130	
входова замовників	1140	
з авансів отриманих	1150	
Сума заборгованих коштів на кінець року		
Вартість виконаних субпідприємствами робіт за незавершеними будівельними контрактами	1160	

XII. Податок на прибуток

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Поточний податок на прибуток	1210	0,00
Відстрочені податкові активи	1220	0,00
на початок звітного року	1225	0,00
на кінець звітного року	1230	
Відстрочені податкові зобов'язання	1235	0,00
на початок звітного року	1235	0,00
на кінець звітного року	1240	0,00
Включено до Звіту про фінансові результати - усього		
у тому числі:	1241	
поточний податок на прибуток	1242	
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1243	
збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1250	0,00
Видображено у складі власного капіталу - усього		
у тому числі:	1251	
поточний податок на прибуток	1252	0,00
зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1252	
збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1253	

XIII. Використання амортизаційних відрахувань

Найменування показника	Код рядка	Сума
1	2	3
Надано за звітний рік	1300	1708,70
Використано за рік - усього	1310	0,00
в тому числі на будівництво об'єктів	1311	
придбання (англомовлення) та поліпшення основних засобів	1312	
з них машини та обладнання	1313	
придбання (створення) нематеріальних активів	1314	
погашення отриманих на капіталні інвестиції позик	1315	
	1316	
	1317	

XIV. Біологічні активи

XIV. БІОЛОГІЧНІ АКТИВИ

Групи біологічних активів	Код рядка	Обліковуються за первісною вартістю										Обліковуються за справедливою вартістю						
		залишок на початок року		надійшло за рік	вибуло за рік		нараховано амортизації за рік	врати від зменшення корисності	вигоди від відновлення корисності	залишок на кінець року		залишок на початок року	надійшло за рік	зміна вартості за рік	вибуло за рік	залишок на кінець року		
		первісна вартість	накопичена амортизація		первісна вартість	накопичена амортизація				первісна вартість	накопичена амортизація							
I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
Довгострокові біологічні активи	1410																	
- усього		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
в тому числі:																		
робоча худоба	1411																	
продуктивна худоба	1412																	
багаторічні насадження	1413																	
	1414																	
інші довгострокові біологічні активи	1415							0,00	0,00	0,00	x	0,00						
Поточні біологічні активи	1420	0,00	x	0,00	0,00	x	x	0,00		0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- усього																		
в тому числі:																		
тварини на вирощуванні та відгодівлі	1421		x			x	x			0,00	x					0,00		
біологічні активи в стані біологічних перетворень	1422		x			x	x			0,00	x					0,00		
	1423		x			x	x			0,00	x					0,00		
інші поточні біологічні активи	1424		x			x	x			0,00	x					0,00		
Разом	1430	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		

1431

3 рядка 1430 графа 5 і графа 14
3 рядка 1430 графа 6 і графа 16
3 рядка 1430 графа 11 і графа 17

вартість біологічних активів за рахунок цільового фінансування
залишкова вартість довгострокових біологічних активів, первісна вартість поточних біологічних активів
і справедлива вартість біологічних активів, утрачених унаслідок надзвичайних подій
балансова вартість біологічних активів, щодо яких існують передбачені законодавством обмеження права власності

1431

1432

1433

ХУ.Фінансові результати від первісного визнання та реалізації сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів

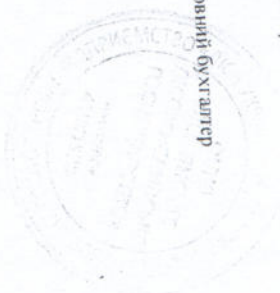
Найменування показника	Код ринку	Вартість первісного визнання	Вартість біологічних активів напередвизнання	Результати від первісного визнання		У цілком	Виручок від реалізації	Собівартість реалізації	Фінансовий результат (прибутки +, витрати -) від	
				дохід	витрати				реалізації	первинного визнання та реалізації
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Продукції та додаткові біологічні активи рослинництва	1500	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
усього			()		()			()		
у тому числі:	1510		()		()			()		
зернові і зернобобові	1511		()		()			()		
з них:	1512		()		()			()		
пшениця	1513		()		()			()		
соя	1514		()		()			()		
соняшник	1515		()		()			()		
ріпак	1516		()		()			()		
цукрові буряки (фабричні)	1517		()		()			()		
картопля	1518		()		()			()		
плоди (сириткові, яблочки)	1519		()		()			()		
інша продукція рослинництва	1520	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
додаткові біологічні активи рослинництва										
Продукції та додаткові біологічні активи тваринництва										
- усього			()		()			()		
у тому числі:	1530		()		()			()		
приріст живої маси - усього	1531		()		()			()		
з нього:	1532		()		()			()		
великої рогатої худоби	1533		()		()			()		
свиней	1534		()		()			()		
молочного	1535		()		()			()		
говяди	1536		()		()			()		
вівця	1537		()		()			()		
інша продукція тваринництва	1538		()		()			()		
додаткові біологічні активи тваринництва	1539		()		()			()		
продукція рибництва	1540	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Сільськогосподарська продукція та додаткові біологічні активи - разом										

Директор

Головний бухгалтер

Іван РОМАНЮК

Олена КОСІВСЬКА

(Handwritten signature of the Director)

Державне статистичне спостереження

Статистична конфіденційність забезпечується
статтею 29 Закону України "Про офіційну статистику"

Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою
відповідальність, яка встановлена статтею 186 ³ Кодексу України про адміністративні правопорушення

Безкоштовний сервіс для електронного звітування "Кабінет респондента" за посиланням: <https://statzvit.ukrstat.gov.ua>

ЗВІТ ПРО КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ
за IV Квартал 2023 року

Подають:	Термін подання
юридичні особи - територіальному органу Держстату	не пізніше 25-го числа місяця, наступного за звітним кварталом

№ 2-інвестиції
(квартальна)
ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Держстату
10 червня 2022 р. № 181
(зі змінами, внесеними наказом Держстату
від 10 листопада 2022 р. № 279)

Респондент:

Найменування: Філія "ЯСІНЯНСЬКЕ ЛІСОМИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО" ДЕРЖАВНОГО СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО
ГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА "ЛІСИ УКРАЇНИ"

Місцезнаходження (юридична адреса): вулиця Грушевського, буд. 13, смт. ЯСІНЯ, РАХІВСЬКИЙ РАЙОН, ЗАКАРПАТСЬКА
обл., 90630, УКРАЇНА
(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

Територіальна громада:

Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса):

вулиця Грушевського, буд. 13, смт. ЯСІНЯ, РАХІВСЬКИЙ РАЙОН, ЗАКАРПАТСЬКА обл., 90630, УКРАЇНА
(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

Територіальна громада:

Код території відповідно до Кодифікатора адміністративно-територіальних одиниць
та територій територіальних громад (КАТОТТГ) за юридичною адресою

UA21060070010074038

(код території визначається автоматично в разі подання форми в електронному вигляді)

Інформація щодо відсутності даних

У випадку відсутності даних необхідно поставити у прямокутнику позначку - V

☐

Зазначте одну з наведених нижче причин відсутності даних:

Лінійне підприємство

Розділ 1. Розподіл капітальних інвестицій за видами активів

(без ПДВ, тис. грн у цілих числах)

Види активів	Код рядка	Капітальні інвестиції	У тому числі витрати на придбання активів, які були у використанні (гр. 2 <= гр. 1)
А	Б	1	2
Усього капітальних інвестицій за видами активів (сума ряд. 2100, 2300 гр. 1, 2)	2000	4 974	-
Матеріальні активи (гр. 1 = сумі ряд. 2110, 2120, 2130, 2140, 2150, 2160, 2161, 2170, 2180, 2190) (гр. 2 = сумі ряд. 2110, 2120, 2130, 2140, 2150, 2160, 2170, 2180, 2190)	2100	2 742	-
будівлі житлові	2110	-	-
з них будівлі житлові, що будуються з метою подальшого продажу (передачі) (ряд. 2111 гр. 1 <= ряд. 2110 гр. 1)	2111	-	X
будівлі нежитлові	2120	-	-
інженерні споруди	2130	2 642	-
машини, обладнання та інвентар (ряд. 2140 >= сумі ряд. 2141, 2142, 2143)	2140	55	-
комп'ютерна та телекомунікаційна техніка (ряд. 2141 <= ряд. 2140)	2141	-	-
інше електричне й електронне устаткування (ряд. 2142 <= ряд. 2140)	2142	9	-
меблі та приладдя (ряд. 2143 <= ряд. 2140)	2143	-	-
транспортні засоби	2150	45	-
земельні ділянки (гр. 2 = гр. 1)	2160	-	-
поліпшення земель	2161	-	X
довгострокові біологічні активи рослинництва	2170	-	-
довгострокові біологічні активи тваринництва	2180	-	-
інші матеріальні активи	2190	-	-
Нематеріальні активи (ряд. 2300 >= ряд. 2321) із них програмне забезпечення та бази даних	2300	2 232	-
із ряд. 2300 гр. 1 – витрати на оплату послуг юристів, оцінювачів, агентів із нерухомості тощо, які пов'язані з переходом прав власності (ряд. 2501 гр. 1 <= ряд. 2300 гр. 1)	2321	-	-
	2501	-	X

Розділ 2. Розподіл капітальних інвестицій за джерелами фінансування

(без ПДВ, тис. грн у цілих числах)

Джерела фінансування	Код рядка	Капітальні інвестиції (сума ряд. 3100, 3200, 3300, 3400, 3500, 3600, 3700, 3800 = ряд. 2000 гр. 1)
А	Б	1
Кошти державного бюджету	3100	-
Кошти місцевих бюджетів (міста, району, області тощо)	3200	-
Власні кошти підприємств і організацій	3300	4 974
Кредити банків та інші позики	3400	-
з них кредити банків-нерезидентів (ряд. 3401 <= ряд. 3400)	3401	-
Кошти інвестиційних компаній, фондів тощо	3500	-
Кошти інвесторів-нерезидентів	3600	-
Кошти населення на будівництво житла	3700	-
Інші джерела фінансування	3800	-

ІВАН РОМАНЮК

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Місце підпису керівника (власника) або особи,
відповідальної за достовірність наданої інформації

телефон: 0672566860

електронна пошта: lmg.yasinya@ukr.net